БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 242 (3470). | Чоршанба, 14 декабрь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

КПСС Марказий Комитетининг пленуми 1966 йил 13 декабрда ўз ишини давом эттирди.

Марказий Комитет пленуми «СССРнинг халқаро сиёсати ва КПССнинг коммунистик ҳаракат жипслиги учун кураши тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини муҳокама қилди.

Музокараларда Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егорычев, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари В. С. Толстиков, КПСС Хабаровск ўлка комитетининг биринчи секретари А. П. Шитиков, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари А. А. Гречко, ВЦСПС раиси В. В. Гришин, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. И. Бодюл, СССР Фанлар Академиясининг президенти М. В. Келдиш, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Марказий Комитет пленуми «СССРнинг халқаро сиёсати ва КПССнинг коммунистик ҳаракат жипслиги учун кураши тўғрисида» бир овоздан қарор қабул қилди.

Марказий Комитет пленуми «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани лойиҳаси тўғрисида» СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси ўртоқ Н. К. Байбаковнинг докладини ҳамда «СССРнинг 1967 йилги давлат бюджети лойиҳаси тўғрисида» СССР Молия министри ўртоқ В. Ф. Гарбузовнинг докладини тинглади.

Марказий Комитет пленуми ана шу масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленум ўртоқ М. С. Соломенцевни КПСС Марказий Комитетининг секретари қилиб сайлади.

Шу билан КПСС Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тамомлади.

СССРНИНГ ХАЛҚАРО СИЁСАТИ ВА КПССНИНГ КОММУНИСТИК ҲАРАКАТ ЖИПСЛИГИ УЧУН КУРАШИ ТЎҒРИСИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми «СССРнинг халқаро сиёсати ва КПССнинг коммунистик ҳаракат жипслиги учун кураши тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Бош Секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини тинглаб ва муҳокама этиб, ҚАРОР ҚИЛАДИ:

МАРКАЗИЙ КОМИТЕТ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ ХАЛҚАРО СИЁСАТ ВА ЖАҲОН КОММУНИСТИК ҲАРАКАТИ СОҲАСИДА ПАРТИЯ XXIII СЪЕЗДИ ИШЛАБ ЧИҚҚАН ЙЎЛНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ҚАРАТИЛГАН СИЁСИЙ ЙЎЛИ ВА АМАЛИЙ ФАОЛИЯТИ БУТУНИЧА ВА ТЎЛА РАВИШДА МАЪҚУЛЛАНСИН.

Пленум шуни қайд қиладики, КПСС Марказий Комитети ва Совет Ҳукумати империализмнинг агрессив кучларига қарши кураш олиб бориб, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча йўлни изчиллик билан ўтказиб, мамлакатимизнинг халқаро позицияларини янада мустаҳкамлашга эришдилар. Совет Иттифоқи умумий тинчлик ва халқлар хавфсизлигини ҳимоя қилишга, меҳнаткашлар оммасининг озодлик, тинчлик ва социал тараққиёт учун кураш ишига катта ҳисса қўшмоқда.

Шу билан бирга, империалистик давлатларнинг, аввало, Америка империализмининг, шунингдек Германия Федератив Республикаси реваншчи доираларининг агрессив сиёсати халқаро вазиятни нормаллаштириш ва тинчликни мустаҳкамлаш йўлида жиддий ғовларни вужудга келтирмоқда. Империализмнинг урушқоқ кучларига ва уларнинг бошқа мамлакатлар ички ишларига аралашиш ва ҳарбий низоларни авж олдириш сиёсатига бундан буён ҳам қаттиқ зарба бериш зарур.

Пленум Сиёсий Бюро ва Совет Ҳукуматининг Вьетнам масаласидаги позициясини маъқуллайди. АҚШ империализмининг жиноий агрессиясига қарши Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашини бундан буён ҳам ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш зарур деб ҳисоблайди.

Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига катта аҳамият бериб, Пленум Варшава шартномаси мамлакатлари Коммунистик ва Ишчи партиялари Марказий Комитетлари биринчи секретарларининг ва ҳукуматлар бошлиқларининг Варшава ҳамда Бухарест кенгашлари ҳужжатларида баён қилинган принципларни амалга ошириш учун курашни муҳим вазифа деб ҳисоблайди.

Марказий Комитет Пленуми шу нарсани алоҳида таъкидлайдики, ҳозирги халқаро вазиятда жаҳон социализм системасининг жипслиги ва қудратини мустаҳкамлаш, социалистик давлатлар ўртасидаги сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш, ишчилар синфининг халқаро бирдамлигини мустаҳкамлаш, мустамлакачилик асорати ва янги мустамлакачиликка қарши курашаётган халқларни қўллаб-қувватлаш, миллий озодлик кучлари билан иттифоқни мустаҳкамлаш йўлини оғишмай амалга ошириш ҳар қачонгидан кўра муҳимроқдир.

Марказий Комитет Пленуми Сиёсий Бюронинг ва Совет Ҳукуматининг КПСС билан Хитой Компартияси ўртасидаги, Совет Иттифоқи билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги ўзаро муносабатлар соҳасидаги йўлини ва амалий фаолиятини тўла равишда маъқуллайди. Кейинги вақтларда Хитойда бўлаётган воқеалар, Хитой Компартияси Марказий Комитети XI пленумининг қарорлари Мао Цзэ-Дун ва унинг группасининг буюк давлатчилик, антисовет сиёсати янги, хатарли босқичга кирганлигини исбот қилади. Хитой Компартияси ҳозирги раҳбарларининг халқаро майдонда ўтказаётган йўли, уларнинг социалистик мамлакатларга нисбатан тутган сиёсати, бизнинг партиямизга ва совет халқига қарши душманлик кампанияси ва халқаро коммунистик ҳаракатдаги бузғунчилик ҳаракатлари — буларнинг ҳаммаси марксизм-ленинизмга тамомила ётдир. Бундай сиёсат, бундай ҳаракатлар социализм манфаатларига, халқаро ишчилар ҳаракати ва озодлик ҳаракати манфаатларига, Хитой халқининг ўз социалистик ғалабаларига зарар етказади ва объектив равишда империализмга ёрдам беради.

Марказий Комитет Пленуми партиямизнинг Хитой Компартияси билан, Хитой Халқ Республикаси билан дўстлик ва интернационал бирдамлик йўли мустаҳкам йўл эканлигини таъкидлайди. Шу билан бирга, Пленум ҳозирги Хитой раҳбарларининг антиленинча қарашларини ва буюк давлатчилик, миллатчилик йўлини қатъиян фош қилиш, марксизм-ленинизмни, 1957 ва 1960 йилларда бўлиб ўтган Москва Кенгашлари ишлаб чиққан бош йўлни ҳимоя қилиш учун курашни кучайтириш зарур, деб ҳисоблайди.

Ҳозирги шароитда марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмининг принципиал асосида барча коммунистик ва ишчи партияларнинг жипслиги учун кураш янада катта аҳамиятга эгадир. КПСС Марказий Комитети қардош марксчи-ленинчи партияларнинг ҳозирги вақтда коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг янги халқаро кенгашини ўтказиш учун қулай шароитлар вужудга келмоқда, деган фикрига қўшилганлигини билдиради. Партиялар ўртасида олиб бориладиган ўзаро маслаҳатлашиш жараёнида бу кенгашга яхши тайёргарлик кўриш лозим.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми Совет Иттифоқининг партия ташкилотларини, барча меҳнаткашларини ўзларининг ижодий меҳнати билан мамлакатнинг иқтисодий ва ҳарбий қудратини янада оширишга, коммунистик қурилишининг партия программасида ва КПСС XXIII съезди қарорларида белгилаб берилган буюк планларини муваффақиятли амалга оширишга, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли эллик йиллигини муносиб кутиб олишга даъват этади.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1967 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ВА СССРНИНГ 1967 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани лойиҳаси ва СССРнинг 1967 йилги давлат бюджети лойиҳаси асосан маъқуллансин.

КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА КОНЦЕРТ

Корея Халқ Демократик Республикаси Пхеньян ашула ва рақс ансамблининг 12 декабрда Кремлнинг съездлар саройида берган якунловчи концертини минглаб москваликлар томоша қилишди. Бундан аввал ҳам мамлакатимизга келиб гастроль берган ажойиб коллективнинг санъати билан совет томошабинлари иккинчи марта танишдилар.

Зўр муваффақият билан ўтган концертда А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Концертда СССР маданият министри Е. А. Фурцева, Корея Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Ким Бен Дик ва бошқалар ҳам бор эдилар. (ТАСС).

МИХАИЛ СЕРГЕЕВИЧ СОЛОМЕНЦЕВ

КПСС Марказий Комитетининг секретари

1913 йилда деҳқон оиласида туғилган, рус, 1940 йилдан буён КПСС аъзоси, маълумоти олий — Ленинград политехника институтини тамомлаган.

1930 йилдан—колхозчи бўлиб ишлаган. 1940 йилдан бошлаб институтни тамомлаб чиққандан кейин мастер, цех бошлиғи, Марказий Комитетнинг партия ташкилотчиси, бош инженер, завод директори бўлган. 1954-1957 йилларда КПСС Челябинск область комитетининг секретари, иккинчи секретари вазифасида ишлаган. 1957 йилдан бошлаб Челябинск халқ хўжалиги кенгашининг раиси бўлган. 1959 йилдан бошлаб Қарағанда область партия комитетининг биринчи секретари, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлаган. 1964 йилдан — КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари, 1966 йилдан — КПСС Марказий Комитети оғир саноат бўлимининг мудири бўлган.

СССР Олий Советининг депутати. Иттифоқ Совети қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссиясининг раиси.

Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланган.

МАҚСАДИМИЗ — ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ

Пахтакор деҳқон анча илгарилаб кетди. Она-Ватанга армуғон этилаётган ўзбек пахтаси йил сайин салмоқдор бўлиб боряпти. Хусусан, улуғвор беш йилликнинг тўнғич йили бўлган бу йил республикамиз пахтакорлари мамлакатга 4 миллион тоннадан ортиқ пахта етказиб бериб, Ўзбекистоннинг тарихида мисли кўрилмаган ғалабани қўлга киритдилар. Бугунги кунда пахтакор деҳқон ўз фидокорона меҳнатининг самараси билан ҳақли равишда фахрланмоқда.

Бизнинг колхозимиз деҳқонлари ҳам кўплар қатори бу йилги муваффақиятлардан қувонмоқдалар. Негаки, улар ҳам республикамизнинг катта хирмонига озмикўпми ўз ҳиссаларини қўшдилар. Давлатга 2248 тонна пахта сотиб, йиллик планни анча ортиғи билан бажардик. Механизаторларимиз машина терими планини 124 процентга етказиб адо этдилар.

Колхозимиз қолоқликдан чиқиб, энди қаддини ростлаб олаётган хўжаликлардан биридир. Илгарилари устма-уст планлар бажарилмай қолар, йил охирида эришилган натижалар ҳеч кимни қаноатлантирмас, мажлисларда гап устига гап эшитилар, колхозчининг чўнтагига келиб тушадиган пул қаноатланарли эмас эди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти, мутахассисларимиз, деҳқонларимиз қолоқликдан чиқишнинг йўлларини ахтара бошладилар. Ҳамма гап ишнинг кўзини билиб иш юритишда, бор имкониятларни тўла ишга солишда, кишиларни моддий жиҳатдан қоликарли рағбатлантиришда, техниканинг бутун қуввати билан ишлатабилишда экан. Биз ана шу йўлни маҳкам ушлаб олдик. Колхоз фаолиятининг асосий йўналиши шунга қаратилди. Бунинг натижаси чакки бўлмади, албатта. Колхозимиз секин-аста қолоқликдан чиқиб, юксалабошлади. Ҳосилдорлик илгаригига нисбатан бирмунча ортди. Техника хўжалик ҳаётига чуқурроқ кириб кела бошлади.

Партиямиз Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми қишлоқ хўжалигини жадал суръатлар билан ривожлантиришнинг жуда катта ва тўғри йўл-йўриқларини кўрсатиб берди. Биз кўплар қатори Пленумнинг қимматли кўрсатмаларига қатъиян амал қилишга астойдил киришиб кетдик. Деҳқончилигимизга фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси кенгроқ жорий этилди, дала ишларини механизациялаштириш даражаси оширилди, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини кескин яхшилашга жиддий эътибор берилди.

Март Пленуми қарорларига изчиллик билан амал қилишимиз туфайли ўтган 1965 йилнинг охирига келибоқ эришган натижаларимизда сезиларли ўзгаришлар рўй берди. Пахта ҳосилдорлиги бурноғ йилгига нисбатан гектар бошига 3 центнерга ошди. 1964 йилда колхозчиларимиз ҳар бир иш кунлари эвазига 2 сўм 74 тийиндан ҳақ олган бўлсалар, 1965 йилда 4 сўм 18 тийиндан ҳақ олдилар.

Лекин, биз ҳали «жуда юксалиб кетдик, ишларимизнинг ҳаммаси жойида» дея олмаймиз. Бундай дейишга ҳаққимиз ҳам йўқ. Ҳали ички резервларимиз кўп, техникамизни лозим даражада юқори унум билан ишлатаолмаяпмиз, агротехниканинг юксак талабларига тўла жавоб бераолмаяпмиз. Бу нарса ишимизда ўз изини қолдирмоқда. Масалан, бу йилги ишимизни олиб кўрсак, мақташга арзигулик эмас. Пахта тайёрлаш планини кўпчилик хўжаликларга қараганда бирмунча кечроқ бажардик. Ҳосилдорлик ҳам ҳали кўнглимизни тўлдираётгани йўқ. Тўғри, колхозимизнинг илғор бригада, звенолари бирмунча қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Ўртоқ Йўлдош Аширбоев бошлиқ комплекс механизациялашган звено пландаги 26 ўрнига 29 центнердан хирмон кўтариб, йиллик топшириқни 115 процент адо этди. Ялпи ҳосилнинг қарийб ўндан олти қисми машиналар билан териб олинди. Венера Зиляева, Дамир Яруллин, Исмат Ҳожибеков ўртоқлар бошчилик қилаётган звенолар ҳам анча дуруст натижаларга эришдилар.

Бироқ, юқорида айтганимдай, бу бизни тўла қаноатлантираётгани йўқ. Планни бошқаларга нисбатан, ҳатто кўни-қўшниларимизга нисбатан кейинроқ бажарганимиздан қаттиқ ҳижолат бўлиб юрибмиз. Хўш, нима учун кечикиброқ бажардик? Ҳозирги пайтда ана шунинг сабабларини

ЙИЛИМИЗ ЯКУНИ ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР

аниқлаяпмиз, бундан тегишли хулосалар чиқариб, келажакдаги ишларимизга пухта режалар тузаяпмиз. Кечикишимизнинг асосий сабаби шуки, бу йил пахтани эртаги қилолмадик. Маълумки, баҳорда об-ҳаво жуда серташвиш келди. Лекин биз ана шу нозик дамларда ишни кўнгилдагидек ташкил этолмадик. Ғўзани ширадан ўз вақтида сақлай ололмадик. Бу — нозик ниҳолларнинг ривожланишдан анча орқада қолишига олиб келди.

Ғўза парвариши давомида деҳқонларимиз мўл ҳосил етиштиришни кўзлаб иш тутдилар. Культивация, озиқлантириш ва суғориш ишларининг сифати чакки бўлмади. Аммо агротехника муддатлари бирмунча ўтиброқ амалга оширилди. Бизнингча, 5-10 июлда ғўзамизни мочевина билан озиқлантирганимиз пахтанинг кеч очилишига асосий сабабчи бўлди.

Йиғим-теримда бутун имкониятларни ишга солдик. Мавжуд 20 та машинамизни бетиним ишлатдик. Теримчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани авж олдирдик. Суръат чакки бўлмади. Кунига 3—3,5, ҳатто 4 процентдан ҳам пахта топшириб турдик. Лекин пахтанинг кечки бўлиб қолганлиги ўз салбий натижасини кўрсатди: планни 12 ноябрда бажардик.

Бу йил йўл қўйган камчиликларимиз биз учун жуда катта сабоқ бўлди. Ҳозирги кунларда бундан кейин ана шундай ва шунга ўхшаш камчиликларга йўл қўймаслик учун нималар қилишимиз кераклиги тўғрисида фикр юритаяпмиз, йўл-йўриқ ахтараяпмиз, режа тузаяпмиз. Колхозимиз кадрларининг, айниқса механизатор кадрларнинг ҳаммасини юқори малакали деб бўлмайди. Биз кишиларнинг малакасини оширишга бундан буён жуда катта эътибор билан қараймиз. Деҳқончилик маданиятини юксалтириш диққат марказимизда бўлади.

Ҳозир бутун мамлакатимиз, барча совет кишилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун қизғин тараддуд кўраяпти. Ана шу миллионлар сафида бизнинг колхозчиларимиз ҳам бор. Улар юбилей йилида пахтачилик ва бошқа соҳаларда ҳар йилгига нисбатан анча юқори кўрсаткичларга эришиш учун ҳозирдан бошлаб мустаҳкам замин яратаяптилар. Экин майдонларимизнинг асосий қисми сифатли қилиб шудгорлаб қўйилди. Бошқа тараддуд ишлари ҳам борган сари авж олаяпти.

Шак-шубҳамиз йўқки, биз келгуси йили — Совет ҳокимиятининг ярим асрлик юбилейи нишонланадиган йилда кўпчилик ўртасида ерга қараб қолмаймиз, аксинча юксалиш йўлида, илғорлар сафидан муносиб ўрин олиш йўлида астойдил ҳаракат қиламиз.

Қ. БОЙМИРЗАЕВ,
Янгийўл районидаги Жданов номли колхоз раиси.

СОВХОЗЛАРГА ДИПЛОМЛАР

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети ва касаба союзлари область Совети совхозлар коллективлари ўртасида Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақанинг 1966 йил якунларини кўриб чиқиб, 4 та совхозга диплом беришга қарор қилдилар.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози (директори З. Махсумов, партия ташкилотининг секретари Х. Ғафурова, ишчилар комитетининг раиси А. Алиев ўртоқлар) йиллик планни 16 октябрда бажарган. Пландан ташқари давлатга 1000 тоннадан ортиқ пахта топширган, ҳосилдорликни ҳар гектарига 30 центнерданга етказган. Совхоз машина билан 10121 тонна пахта терган. Бу пландагига нисбатан 2121 тонна кўп демакдир.

«Бўка» совхози (директори М. Живодеров, партия ташкилотининг секретари Н. Ким, ишчилар комитетининг раиси Б. Саппаров ўртоқлар). Бу совхоз йиллик планни 13 октябрда адо этган. Давлатга пландан ташқари 1018 тонна пахта етказиб берган. Ҳосилдорлик бултурги 18,7 центнер ўрнига 21,2 центнерга кўтарилган. Машина терими плани 150 процент адо этилган.

2-«Пискент» совхози (директори А. Дўсбеков, партия ташкилотининг секретари И. Пўлатов, ишчилар комитетининг раиси У. Ерматов ўртоқлар). Совхоз йиллик планни 19 октябрда бажарган, пландан ташқари 10,6 процент пахта топширган. Машина терими плани 119 процент адо этилган.

«Чаноқ» совхози (директори Б. Тўрақулов, партия ташкилотининг секретари К. Аҳмедов, ишчилар комитетининг раиси Б. Сонбназаров ўртоқлар). Бу совхоз планни 25 октябрда адо этган ва йиғим-теримни муваффақиятли давом эттириб пландан ташқари 300 тонна пахта топширилишини таъминлаган. Совхозда ҳосилдорлик 1965 йилдаги 21,6 центнердан 23,6 центнерга кўтарилган.

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ ЯНГИ УЙИ

«Главмосстрой» бинокорлари ғайратидан ҳамшаҳарларимиз хурсанд. Улар Тошкентда табиий офат юз берган дастлабки кунлардаёқ ёнимизга келиб янги турар-жой биноларини бунёд этишга киришдилар. Москваликлар бир йўла 22 та турар-жой қурилишини олиб бормоқдалар. Шу кунгача тўртта бино фойдаланишга топширилди. Янги йилгача яна юзлаб оилалар Москва қурувчилари қурган уйларда ҳовли тўйлари ўтказадилар. Чапдаги суратда «Главмосстрой»нинг 83-бошқармаси бинокорларидан бир группасини кўриб турибсиз. А. Ульянов, Е. Ковалев, В. Тезиков ва И. Поляков ўртоқлар биноларни тез ва соз пардоздан чиқаришда алоҳида ғайрат ва шижоат кўрсатишган. Ўнгда эса янги фойдаланишга топширилган бино.

М. Нуриддинов фотолари.

ЗАРБДОРЛАР

Цех ниҳоят даражада озода ва ёруғ. Станоклар ялтирайди. Ишчилар озода кийинган. Ҳар ер-ҳар ерда уларни меҳнат зафарларига руҳлантирувчи турли шиорлар кўзга ташланарди. Ишчилар бир меёрда гувуллаётган станокларни зўр эътибор билан бошқаришяпти.

Ўрта бўйли, қорамағиз, чеҳраси жиддий йигит станогини тўхтатиб, тайёр бўлган детални олиб ерга қўйди-да, ишлаш учун иккинчи бир детални станокка жойлаштирди. Сўнгра уни юргизиб юборди. Бу детал гидропресники эди. У жуда мураккаб, ишланиши машаққатли қисм ҳисобланади. Уни ишлаш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди, ниҳоятда синчковликни талаб этади.

Карим Шодмонов эса тажрибали ишчи. Касбини пухта билади. Шунинг учун унга ҳам мураккаб деталларни ишлаш вазифаси юкланади. Смена нормасини 140—150 процентга етказиб адо этади.

Карим Шодмонов 1959 йилда заводга ишга келганида 17 ёшга кирган ўспирин йигит эди. У токарлик касбини жон-дили билан севди. Шу ҳунарни ўрганишга кўнгил қўйди, астойдил меҳнат қилабошлади. Билмаганини сўраб ўрганди. Натижада орадан уч ой ўтар-ўтмас мустақил ишлайдиган бўлиб қолди. Илгорлар сафидан жой олди. Унинг номи йиғилишларда тилга олинадиган бўлди.

1960 йилда Карим Шодмонов Совет Армияси сафида хизмат қилишга йўл олди. У ўзининг муқаддас бурчини адо этиб, 1963 йилда катта обрў билан яна корхонасига, жўшқин меҳнат қучоғига кириб келди. Карим Шодмоновни меҳнат улуғлади. Ҳурмат ва иззатини кун сайин ошира борди. Шунинг учун ҳам Карим Шодмонов цехда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номни қозонди.

— Каримга ўхшаган пешқадам ишчилар бизда кўп, — дейди цех бошлиги Юрий Иванович Климов. — Цехдаги 120 ишчининг кўпчилиги илгор. Улар бир-биридан яхши ишлашга интилишади. Пармаловчи Абдулла Маҳмудов, слесарь Василий Пашковский ва бошқалар шулар жумласидандир. Улар нормани бир ярим баравардан кам бажармайдилар.

Цехнинг Василий Асташин бошлиқ бригадаси аъзоларини корхонадагилар яхши билишади. Улар қўлидан чиққан гидропрессларнинг кўпчилиги чет элларга юборилади. Ҳозир экспорт учун 34 агрегат йиғишмоқда. Унинг 11 таси Вьетнам Демократик Республикасига жўнатилади. Бундан ташқари, азаматлар Д-54 тракторларининг коробкасини қисмларга ажратиш учун ишлатиладиган механизмларни ҳам тайёрлаб беришяпти. Бригада аъзолари шу шарафли топшириқларни ўз вақтида бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Бригаданинг С. Иброҳимов, А. Мамбетов, Р. Хайруллин ўртоқлар сингари пешқадамлари меҳнатда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

— Ўз озодлиги ва мустақиллиги учун Америка империалистларига қарши мардларча курашаётган Вьетнам халқига ўз меҳнатимиз билан мадад бераётганлигимиздан мамнунмиз, — дейди бригадир, — уларнинг заказларини барвақт бажариш учун бор кучимизни аямаймиз.

Заводда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи номини олган гидропресс цехининг ишчилари ойлик ва квартал планларини доимо ошириб адо этмоқдалар. Маҳсулот таннархини тўхтовсиз камайтиришяпти. Улар бу ютуқларга ишлаб чиқариш маданиятини ва ишчиларнинг техника билимларини оширишаётганликлари туфайли эришмоқдалар. Шу кунда 17 ишчи ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда техникум ва институтларнинг сиртқи бўлимларида ўқимоқдалар.

Корхона коллективи ўн бир ойлик ялпи ва товар маҳсулоти ишлаб чиқариш планини анча ортиғи билан бажарди. Йил бошидан бери қўшимча ўнларча минг сўмлик маҳсулот тайёрланди, ремонт хизмати кўрсатилди. Ишчилар йил охиригача пландан ташқари юздан ошиқ трактор моторларининг запас қисмларини, бирқанча гидропресслар тайёрлаб бериш юзасидан олган мажбуриятларининг тўла уддасидан чиқиш учун ғайрат-шижоат билан меҳнат қиляптилар.

Ж. МАҲМУДОВ,
Қўйлиқ ремонт-механика заводи.

ҚАРОР ВА ИЖРО

Хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг фаолияти сўнгги йилларда айниқса кенгайиб кетди. Ҳозир Советлар иштирок этмаётган халқ хўжалигининг бирор тармоғини топиш қийин.

Советларнинг энг асосий ташкилий-ҳуқуқий иш формаларидан бири уларнинг вақти-вақти билан чақирилиб турадиган сессияларидир. Сессиялар маълум вақт ичида қилинган ишга якун ясайдиган, яқин келажакда амалга ошириладиган вазифаларни белгилаб берадиган йиғин. Депутатлар сессияларга тўпланиб, ўз фаолиятлари доирасида кўпдан-кўп масалаларни муҳокама қиладилар, экономикани ривожлантириш ва меҳнаткашларнинг маданияти, фаровонлигини янада юксалтиришга қаратилган тадбирларни коллектив тарзда ишлаб чиқадилар.

Меҳнаткашлар депутатлари район Советининг ижроия комитети ўз мажлисларини, шунингдек сессияларни белгиланган муддатда мунтазам ўтказиб туриши, бу йиғинларда коллектив фикри билан қабул қилинган қарорларнинг сўзсиз бажарилишига эришиши айниқса муҳимдир. Шундай бўлгандагина Советлар обрўси ошади, сессия ва мажлисларда депутатларнинг активлиги ўсади.

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган охирги сайловдан буён меҳнаткашлар депутатлари Бўка район Советининг 9 марта сессияси ўтказилди. Бу сессияларда район экономикасини ривожлантириш, қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданиятини оширишга қаратилган бир қатор муҳим масалалар муҳокама қилиниб, тегишли қарорлар қабул этилди. Шу нарса қувончлики, бу қарорларнинг ижросига имкони борича эриша олдик. Депутатлар, ижроия комитет бўлимлари атрофига бирлашган активлар, бевосита меҳнат аҳлининг Советлар ишига қатнашуви ва ёрдами туфайли қарорлар ижросига эришиш мумкин бўлди.

Қишлоқ маданиятини юксалтириш масаласини олиб кўрайлик. КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитетининг март (1965 ва май 1966) Пленумларида қишлоқ маданиятини ошириш ва турмушни яхшилаш соҳасида аниқ йўллар белгилаб берилди. Район партия ва совет ташкилотларининг бу масалага эътиборни кучайтириб келаётганликлари туфайли қисқа вақт ичида қишлоқларни обод қилиш, янги посёлкалар, коммунал маиший бинолар қуриш борасида самарали ишлар қилинди. Мактаб, медицина, маданий-оқартув ва болалар муассасаларининг тармоқлари беқиёс кенгайди. Рақамларга кўз ташлайлик. Ҳозир биргина бизнинг районимизда 1300 га яқин олий, 1359 та ўрта маълумотли мутахассис ишлаб турибди. Шуларнинг ярми хотин-қизлардир. Районда яшаётган барча аҳолининг тўртдан бири ҳозир умумий ўрта ва саккиз йиллик мактабларда, олий ва ўрта ўқув юртларида таълим олмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейинги давр ичида колхоз ва совхозларнинг маблағи ҳисобига 1468 та янги турар-жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Колхозчилар, совхоз ишчилари, хизматчиларнинг ўз маблағларидан мингга яқин янги уй қурилди. Сўнгги икки йил ичида 2020 хонадон радиолаштирилди, 1200 уйга газ кирди.

«Гулистон», «Ленинобод», «Октябрь 40 йиллиги», Ильич, Тельман, Ҳамза номли колхозлар ва «Бўка» совхозидаги аҳоли яшайдиган пунктларнинг қиёфаси тамомила ўзгариб кетди. Район маркази ва Пискент шаҳри ободонлаштирилди. Шу жойларда иккита мактаб-интернат бинолари комплекси, олтита ўн саккиз квартирали турар-жой, советлар уйи, кенг экранли кинотеатр, бир неча савдо ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари фойдаланишга топширилди. Район марказида стадион қурилди. Қурилишлар ҳамон жадал давом этмоқда.

Районимизда кейинги йилларда йўл қурилиши соҳасида қилинган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Пискент—Туябўғиз, Пискент—Оқтепа, Бўка—Ленинйўли, Қорабоғ, «Коммунизм» колхозлари орасидаги йўллар, бир неча хўжаликларга кириш йўллари, хўжаликлар ичидаги тармоқ йўллар текисланиб, тартибга солинди.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Қирқ беш километрлик масофада водопровод қувурлари ишга туширилди. Ҳозирги вақтда Ильич номли колхоз аҳолисининг ҳаммаси, Ҳамза номли, «Гулистон», «Октябрь 40 йиллиги», Тельман номли колхозлар ва «Бўка» совхози аҳолисининг кўпчилиги водопровод сувларидан фойдаланиш имкониятига эга бўлди.

Район меҳнаткашларига медицина хизмати кўрсатиш анча яхшиланиб, медицина муассасаларининг моддий-материал базаси йил сайин мустаҳкамланиб боряпти. Ҳозир районда 650 ўринли 12 касалхона, 70 фельдшерлик-акушерлик пункти, 6 та қишлоқ туғруқхонаси, 2 та амбулатория, 3 та фельдшерлик-даволаш пункти, 5 та мустақил аптека бор. Буларда малакали медицина ходимларининг катта группаси иш олиб бормоқда.

Умумий таълим мактаблари ишини яхшилаш тадбирлари кўрилаяпти. Маълумки, ёшлар қанчалик пухта билимли, яхши ишлаб чиқариш кўникмасига эга бўлишса, жамиятимиз учун уларнинг нафи шунчалик кўп тегади. Районимизда 18 та ўрта, 56 та саккиз йиллик, 5 та бошланғич мактаб ва битта мактаб-интернат бўлиб, уларда 22 минг 724 ўқувчи таълим олмоқда. Иккита пионерлар уйи, музика ва болалар спорт мактаблари ишлаб турибди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республикада халқ маорифини янада ривожлантиришга жуда катта аҳамият бермоқдалар. Бу масала Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясида муҳокама қилинди. Район Советининг X чақириқ IX сессиясида районда халқ маорифини янада ривожлантириш масаласи атрофлича муҳокама қилиниб, конкрет тадбирлар белгиланди. Халқ маорифини янада ривожлантириш масаласи партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг колхоз, совхоз раҳбарларининг ҳамиша диққат марказида турибди.

Шуни айтиш керакки, район Советн сессиялари ва ижроия комитет мажлислари қарорларининг ижроси учун курашда бизга Ўзбекистон ССР Олий Совети, область ва район, қишлоқ ва Пискент шаҳар Советларининг депутатлари катта ёрдам бермоқдалар. Районда 445 жамоат ташкилоти бўлиб, уларда 2850 актив жамоатчи ишлаб турибди.

Район ижроия комитети ҳузурида тузилган штатсиз бўлимлар фаолияти ҳам диққатга сазовор. Пардабой Халилов бошчилик қилаётган штатсиз ташкилий-инструкторлик бўлими Пискент шаҳри Советн фаолиятини ўрганди. Шаҳар Советининг ишда эришган ютуқ ва камчиликлари очиб ташланди. Район ва қишлоқ Советларида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини ўз вақтида кўриш, амалий ёрдам бериш учун конкрет тадбирлар белгиланди.

Илгари район миқёси учун у қадар аҳамиятли бўлмаган масалалар ҳам сессия ёки ижроком мажлисида муҳокама қилинарди. Кейинги пайтларда бундай практикага кескин чек қўйилди. Натижада қабул қилинаётган қарорлар сони камайди, энг муҳими бу қарорлар қоғозда қолиб кетмайдиган бўлди.

Район Советининг сессияси ёки ижроия комитетнинг мажлисларига қўйилган асосий масалаларни муҳокама қилишдан олдин, шундан аввалги йиғилишларда қабул қилинган қарорларнинг ижроси ҳақида депутатларга қисқача ахборот бериб бориш бизда одат тусига кирган.

Қарорлар ижросига эришишда доимий комиссиялар ишини жонлантириш муҳим аҳамиятга эга. Кейинги вақтларда доимий комиссиялар сони ошди, ишлари яхшиланди. Доимий комиссиялар сессияларга тайёргарлик кўришда актив иштирок эта бошладилар. Сессияларда навбати билан уларнинг ҳисоботини эшитилиб турилади.

Сайловдан кейин район Советининг депутатларини мунтазам ўқитиш ишлари уюштирилди. Бу тадбир халқ вакиллари фаолиятини анча активлаштиришга ёрдам берди. Улар жамоат ишларига эътиборни кучайтирдилар, сайловчилар наказларини бажаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Маҳаллий Советларнинг сайловолди йиғилишларида район Совети депутатларига 133 наказ берилган эди, ҳозиргача шулардан юзга яқини бажарилди. Қишлоқ Совети депутатларига 575 наказ берилган эди, 311 таси адо этилди. Пискент шаҳар Совети депутатлари 93 наказдан 59 тасини бажаришди.

Депутатлар ва улар атрофига жипслашган жамоатчилар қабул қилинган қарорлар, наказларнинг бажарилишида ижрокомнинг асосий таянчидир. Шунинг учун ҳам биз қарорлар ижросини текширишни яна ҳам яхшилаш йўлида бу ишга кенг жамоатчиликни, район Совети доимий комиссияларини кўпроқ жалб этмоқдамиз.

Қарорларнинг бажарилишига эришиш район олдида турган муҳим хўжалик ва сиёсий вазифаларнинг муваффақиятли адо этилишини таъминламоқда.

Д. ХОЖИЕВ,
меҳнаткашлар депутатлари Бўка район Совети ижроия комитетининг секретари.

«Таштекстильмаш» заводи коллективи бу йил ажойиб ташаббус билан чиқди. Ишчилар барчани Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишга чақирдилар. Ташаббускорлар ҳозирги кунда барча резервларни ишга солиб юксак унумдорликка эришмоқдалар, маҳсулот сифатини яхшиламоқдалар. Суратда: завод илғор ишчиларидан А. Носиров (чапда) ва Н. Фишук ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИ КАФЕДРА

Ўрта Осиёда геоботаникага айниқса катта қизиқиш билан қараб келинмоқда. Маҳаллий шароитда геоботаникани ўрганиш ва уни атрофлича тадқиқ этишга В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети геоботаника ва ўсимликлар систематикаси кафедраси илмий ходимлари илк бор киришган эди.

Мазкур кафедрада университетдаги энг йирик илмий-тажриба маркази сифатида анча иш қилинди. Кафедра ходимлари Ўрта Осиё саҳролари ўсимликлар дунёсини пухта ўрганди ҳисоб. Бу тадқиқотлар қишлоқ хўжалигининг чорвачилик соҳасини ривожлантиришда ҳам ўзининг ижобий натижаларини берди.

Кафедра геоботаниклари кўпинча ижодий командировкаларда бўлишади. Фақат ўтган йилнинг ўзида улар 4 ярим минг ёввойи ўсимликни тадқиқ этдилар. Бу ўсимликларнинг халк хўжалигидаги аҳамияти жуда катта. Улардан турли дори-дармонлар ва ҳар хил бўёқлар олиш мумкин.

Бугунги кунда чинакам билимлар ва тажрибалар марказига айланган мазкур кафедра ташкил топганига салкам 40 йил бўлди. Атоқли совет ботаниги М. Попов кафедрага асос солди. Кейинчалик кафедрага профессор Е. Коровин раҳбарлик қилиб, ўттиз йиллик раҳбарлиги мобайнида кафедра фаолиятини жуда ҳам жонлантириб юборди. Кафедра К. Юсупова, С. Чевриниди каби толмас тадқиқотчиларни вояга етказди.

А. АЛИЕВ.

КУТУБХОНАЧИЛАР КЕНГАШМОҚДА

Ватанимиз пойтахти Москвада ўрта махсус билим юртлари кутубхонашунослик курси ўқитувчиларининг республикалараро семинари ўз ишини бошлади. Бундай катта семинарни ташкил этишда В. И. Ленин номидаги СССР Давлат кутубхонаси яқиндан бош қўшди.

Семинарга ҳамма қардош республикаларнинг кутубхона техникумлари ва маданий-оқартув билим юртлари ўқитувчиларидан вакиллар таклиф этилди.

Машғулотлар зўр уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Лекцияларни СССР Давлат кутубхонасининг илмий ходимлари, Москва маданият институти ва Москва кутубхона техникуми профессор-ўқитувчилари ўқимоқдалар.

МУКОФОТ МУБОРАК, ШИФОКОРЛАР*)

Совет халқининг соғлиғини сақлаш, медицина фани ва медицина саноатини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 2 декабрдаги Фармонига мувофиқ соғлиқни сақлаш ва медицина саноати ходимларидан катта бир группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Агажанова Валентина Ивановна — область бирлашган касалхонасининг врачи.

Алимов Ҳалим — Юқори Чирчиқ районидаги зонал касалхонасининг бош врачи.

Дўстмуҳамедов Зокир — Ўзбекистон ССР жамоат тартибини сақлаш министрлигининг врачи.

Заваденко Таисия Ильинична — Янгиободдаги 24-медицина-санитария қисмининг врачи.

Запорожченко Александра Николаевна — Юқори Чирчиқ районидаги касалхона медицина ҳамшираси.

Ким Ок Тин — Оққўрғон районидаги участка касалхонасининг бош врачи.

Маликов Восиқ — Калинин районидаги даволаш санитария бирлашмасининг бош врачи.

Мусаев Додахон — Бўка районидаги Пискент зонал касалхонасининг врачи.

Назирқулов Эргаш — Орджоникидзе районидаги фельдшерлик-акушерлик пунктининг мудири.

Резонтова Вера Ивановна — Оҳангарондаги 1-шаҳар бирлашган касалхонасининг старший медицина ҳамшираси.

Собирова Розия Собировна — Ўрта Чирчиқ районидаги касалхонанинг старший медицина ҳамшираси.

Ҳайдаров Акбар — Янгийўлдаги шаҳар касалхонасининг бўлим мудири.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Абдураззоқова Меҳринисо — Бекобод районидаги фельдшерлик-акушерлик пунктининг мудири.

Абдураҳмонова Ҳалима — Ўрта Чирчиқ районидаги касалхона врачи.

Аврова Мария Сергеевна — Орджоникидзе район касалхонасининг врачи.

Бондарева Галина Сергеевна — Янгийўл шаҳридаги поликлиниканинг медицина ҳамшираси.

Габасова Динара Фатиховна — Ўзбекистон КП область комитетининг инструктори.

Каюкова Тамара Никоновна — Ўзбекистон ССР жамоат тартибини сақлаш министрлиги медицина қисмининг бошлиги.

Коробкова Зинаида Валентиновна — Янгиободдаги 22-медицина-санитария қисмининг старший медицина ҳамшираси.

Тошпўлатов Насриддин Тошпўлатович — Бўка районидаги Пискент зонал касалхонаси бош врачининг ўринбосари.

Ҳалимов Салим Ҳалимович — Бекобод шаҳридаги Ўзбекистон металлургия заводи медицина-санитария қисмининг бўлим мудири.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Доценко Полина Степановна — Олмалиқдаги шаҳар касалхонасининг бўлим мудири.

Елкина Вера Григорьевна — область бактериология лабораториясининг бўлим мудири.

Левик Полина Григорьевна — Бекободдаги шаҳар санитария-эпидемиология станциясининг врачи.

Малишева Наталья Прокофьевна — Чирчиқ шаҳридаги туғруқхонанинг медицина ҳамшираси.

Сметанина Анна Еремеевна — Оққўрғон районидаги фельдшерлик-акушерлик пунктининг мудири.

Токарская Галина Павловна — область аптекалар бошқармаси лабораториясининг мудири.

Файзулина Галина Гизатулевна — Оҳангарон шаҳридаги туғруқхонанинг врачи.

Ҳолматов Абдували — Бекобод районидаги фельдшерлик-акушерлик пунктининг мудири.

Шоумаров Баҳром Шоумарович — Янгийўл районидаги зонал касалхонасининг бош врачи.

---

* **Давоми. Боши газетамизнинг 11, 13 декабрь сонларида.**

УСТА БОЛТА

ТОШКЕНТ гўшт комбинатининг ишчиси Болта Қодировнинг меҳнат дафтарчасига фақатгина бир жумла ёзилган: 1920 йилда саллоҳлик вазифасига қабул қилинди, ўшандан бери шу касбда ишлаяпти.

Эндигина 15 ёшга тўлган Болтани акаси Топил Қодиров ҳунар ўргансин деб ўзи ишлаётган комбинатга таклиф этди. Олдинига иш ўрганиш анча қийин бўлди. Терига беҳосдан пичоқ тегизиб юбордими, акаси унга танбеҳ берарди, нима қилиш кераклигини ўргатарди. Болта кунт қилиб аста-секин шу соҳанинг икир-чикирларини ўзлаштира бошлади. Орадан бир ярим-икки йил ўтгач Болтанинг иши кўзга кўриниб қолди.

1931 йилда комбинатда 4363 тонна гўшт ва 222 тонна колбаса ишлаб чиқарилар эди. Орадан 10 йил ўтгач, корхона йилига 8367 тонна гўшт ва 2177 тонна колбаса тайёрлаш қувватига эга бўлди. Ҳозир эса ҳар суткада 120 тоннагача гўшт, 35-40 тонна колбаса тайёрланаяпти.

Болта ака ўтган давр ичида комбинат ишлаб чиқаришига муносиб ҳисса қўшди. 300 дан ортиқ шогирд тайёрлади. Устанинг Ҳаким Раҳимов, Ҳошим Мирзаев каби ўнлаб шогирдлари ҳукуматимизнинг олий мукофотларига сазовор бўлишган. Тоир Туёқов, Мирсаид Пўлатов, Воҳид Султонов, Аҳмаджон Муҳамедовлар эса устоз билан елкама-елка туриб меҳнат қилмоқдалар. Маслаҳатли иш чиқса ҳали ҳам дарҳол устага мурожаат қилишади. Устоз қўлидан келган ёрдамини шогирдларидан ҳеч аямайди.

Уста кўп шаҳарларда бўлган. Москва, Минск, Семипалатинск гўшт комбинатларидаги янгиликларни ўрганиб қайтиб ўз дўстларига етказган. Шунинг учун ҳам Болта ака ишлаётган цех доимо илғор. Муваффақиятлари сероб.

Шу йил июнь ойида у Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ гўшт-сут саноати ходимларининг кенгашида қатнашди. Кенгаш давом этаётган кунларда СССР Олий Совети Президиумининг Болта Қодировга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисидаги фармони эълон қилинди. Москвада унинг кўксига Ленин ордени ва «Ўроқ ва Болға», Олтин юлдуз медали тақиб қўйишди. Юксак мукофот кекса ишчига янги куч-қувват бахш этди. Ҳозир у смена нормаларини ортиғи билан адо этиб барчага намуна бўлмоқда. Ҳеч чарчаманг, уста!

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Ўзбекистон фақатгина «оқ олтин» макони эмас, у табиий олтин конига ҳам бойдир. Яқинда Қурама тоғ тизмалари бағрида катта олтин запаси борлиги аниқланди. «Узбек золото» комбинати коллективи ҳозир олтин рудасини қазиб чиқаришга киришган. Суратда: олтин рудаси конида.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ - фотохроникаси).

БУТУНИТТИФОҚ ҲАВАСКОРЛИК САНЪАТИ ФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН

САНЪАТИМИЗ ҒУНЧАЛАРИ

Октябрь район мактаблари бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги ва улуғ доҳимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган кўриги бошланди. Ҳамма мактаблар ва болалар муассасалари бу имтиҳонга муносиб тайёргарлик кўрдилар.

Кўрикнинг дастлабки кунида бадиий ҳаваскорлар санъатга бўлган қобилиятларини яққол намойиш қилдилар.

Умидли ёш композитор Жалолиддин Нажмиддинов раҳбарлик қилаётган 40-мактаб бадиий ҳаваскорларининг ижрочилик маҳорати айниқса юқори баҳоланди. Пионер ва ўқувчилар санъатнинг ҳамма турларига қизиқадилар.

Мактабда «Лола» ансамбли ташкил топган. Музикачи, раққоса ва хонандаларни ўз атрофига уюштирган «Лола» ансамблининг репертуари ранг-баранг. Хор коллективи бажарган «Доно Ленин бобомиз», «Яша Улуғ Октябрь», «Ўқитувчимиз», «Биз Ленин фарзандлари» қўшиқлари кишига роҳат бағишлайди.

«Лола» ансамблида умидли рақкосалар ўсиб-улғаймоқда. Ўн икки қиз ижросида бажарилган жозибали рақсларнинг ҳар бири ўзига хос нафосатга эга. 10-синф ўқувчиси Дилором Қаюмова «Ленин ҳақида қўшиқ»ни ижро этганда, томошабинлар уни олқишлайдилар.

Кўрикнинг биринчи кунида қатнашган 38, 102, 186-мактабларнинг бадиий ҳаваскорлик тўгараклари аъзолари ҳам ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Район мактаблари бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг кўриги ўн кун давом этади.

Р. ДАМИНОВ,
Абдулла Набиев номли шаҳар пионер ва ўқувчилар уйининг директори.

ПАХТАНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИ УЧУН

Яқинда пахтакор республикалар селекционер олимларининг кенгаши бўлиб ўтди. СССР қишлоқ хўжалиги министрлиги томонидан уюштирилган бу кенгашга Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистон республикаларидаги пахтачилик ва бедачилик билан шуғулланадиган илмий текшириш институтлари ҳамда станцияларининг олимлари тўпланишди.

Қишлоқ хўжалиги фанлари доктори Б. Н. Страумал пахтакор олимларининг сўнгги йилларда эришган муваффақиятлари ва беш йилликдаги вазифалари ҳақида батафсил гапириб берди. Шунингдек, нотиқ навбатдаги бешинчи нав алмаштириш даври етиб келганлигини маълум қилди.

Кенгашда Тожикистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. П. Красичков, профессор Я. Д. Нагибин, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидатлари А. Н. Трубинский, О. В. Кратиров, Д. Йўлдошев ва бошқа ўртоқлар ўзлари яратган янги навлар ҳақида, уруғчилик ишини яхшилаш, ўсимликларни қишлоқ хўжалиги зараркунандаларидан муҳофаза қилиш соҳасида эришган илмий ютуқлари тўғрисида фикр алмашдилар.

Пахтачилик селекциясининг етакчи олимлари ҳамкорликда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига атаб совет пахтачилиги эришган ютуқларни акс эттирадиган монография яратишга аҳд қилдилар.

Б. АЗИЗОВ.

Югославия Социалистик Федератив Республикаси. Джердап ёки Темир дарвоза деб аталган Дунай дарасида. Румыния билан Югославия чегараси туташган. Кўп йиллардан бери бу йўл кемалар қатнови учун ноқулай эди. Эндиликда бу ерда икки қардош республика кучи билан гидроэнергетика иншооти қурилмоқда. Суратда: иншоот қурилишида.

ТАСС фотохроникаси.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

ЗАБАСТОВКАЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

ОТТАВА. Канаданинг Тинч океан соҳилларидаги портларида уч ҳафталик танаффусдан кейин яна иш бошланди. Докерлар бригада бошлиқларининг забастовкаси иш ташловчиларнинг жуда катта ғалабаси билан тамом бўлди. Юк ортиш ва тушириш ишлари билан шуғулланган компаниялар ва кемаларнинг эгалари докерлар бригада бошлиқларининг ўз касаба союзини тузиш ҳуқуқини тан олишга рози бўлдилар. Иш ташловчилар билан бирдам бўлганликлари ва «суст» ишлаганликлари учун ишдан бўшатилган портдаги неча юзлаб юк ташувчилар ҳам ишга қабул қилинди.

Докерлар ва порт ишчиларининг бирлашган касаба союзи Тинч Океан соҳилларидаги портларнинг ҳамма ишчилари «иш ташловчилар билан бирдам эканликларини намойиш қилдилар ва узоқ давом этган оғир курашда ғалаба қозондилар», деди.

48 СОАТЛИК ИШ ТАШЛАШ

РИМ. Италиядаги шаҳар ва шаҳарлараро пассажир транспорти ходимларидан 150 мингдан ортиқ киши янги меҳнат шартномаси тузилишини талаб қилиб 24 соатлик забастовка ўтказди. Мамлакатдаги учта энг йирик касаба союз бирлашмаси — умумиталия меҳнат конфедерацияси, Италия меҳнаткашлари касаба союзи конфедерацияси ва Италия меҳнат союзининг даъватига мувофиқ забастовка уюштирилди.

Батраклар умумиталия меҳнат конфедерациясига кирган ўз касаба союзларининг даъватига мувофиқ, социал таъминотни ислоҳ қилиш, доимий иш билан таъминлаш, меҳнатга ҳаққоний ҳақ тўлаш талабларини қўллаб-қувватлаб кураш бошладилар.

Мамлакат озиқ-овқат саноати коммунал корхоналарининг ишчилари ва хизматчилари 48 соатлик забастовка ўтказдилар.

Италиядаги барча газеталар, журналлар, матбуот агентликлари, радио ва телевидение журналистлари ҳам яқинда 48 соатлик забастовка ўтказдилар.

ЗАБАСТОВКА

САН-ХОСЕ. Никарагуадаги ўрта мактаб ўқитувчиларидан 2400 киши иш ҳақининг оширилишини талаб этиб забастовка эълон қилди. Бунинг натижасида мамлакетдаги ўқувчилардан 20 мингтаси мактабларга қатнай олмай қолди.

ЎҚИТУВЧИЛАР ҲАРАКАТИ

ДЕҲЛИ: ЮПИ агентлиги хабар беради: 80 мингдан ортиқ ўқитувчи Уттар Прадеш штатининг турли шаҳарларида ўтказилган намойишларда қатнашди. Ўқитувчилар штат ҳукумати томонидан ўтказилаётган репрессия сиёсатига қарши норозилик билдирдилар. Улар ўқитувчиларнинг иш ҳақини ошириш кампаниясида қатнашганликлари учун қамоққа олинган ўз ўртоқларининг озод қилинишини талаб этдилар.

(ТАСС).

МУСТАМЛАКАЧИЛИККА БЕРИЛГАН ЗАРБА

НЬЮ-ЙОРК, 13 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеяси Португалиянинг мустамлакачилик сиёсатини кеча инсониятга қарши жиноят, деб қоралади. Етмиш овоз билан қабул қилинган резолюцияда Бош Ассамблея Португалиянинг НАТОдаги ҳарбий иттифоқчиларининг Португалия ҳукуматига унинг мустамлакалардаги африкалик аҳолига қарши жабр-зулмни давом эттиришига имкон берувчи ҳар қандай ёрдамни дарҳол тўхтатишга, Португалияга қурол-яроғ, ҳарбий анжомлар ва қурол-яроғ билан ўқ дори ишлаб чиқариш учун керакли материаллар сотиш ва етказиб беришни тўхтатишга, одам ва моддий ресурсларни эксплуатация қилаётган ҳамда мустамлакалардаги халқларнинг озодлик ва мустақиллик сари тараққиётига тўсқинлик қилаётган молия доираларининг фаолиятига барҳам бериш учун зарур чоралар кўришга даъват қилинади.

13 мамлакат, шу жумладан АҚШ, Англия, Австралия, Канада, Португалия, Жанубий Африка вакиллари ва резолюцияга қарши овоз бердилар. 22 мамлакат бетараф қолди.

Англиянинг мустамлакаси Аден тўғрисидаги резолюция 96 овоз билан қабул қилинди.

Англияни «бир одам — бир овозга эга» деган принцип асосида Фижи оролларида умумий сайлов ўтказишга, Фижи мустақиллигининг энг яқин муддатини белгилашга ҳамда жамоалар ўртасида иноқлик ўрнатиб, территорияни миллий жиҳатдан бирлаштиришга кўмаклашиш мақсадида ҳар қандай камситиш чораларини бекор қилишга даъват этувчи резолюцияни ассамблея 78 овоз билан қабул қилди. 6 мамлакат шу жумладан АҚШ ва Бельгия бу резолюцияга қарши овоз берди ва 17 мамлакат бетараф қолди.

Чехословакиялик дўстлар ёрдамида

ПНОМПЕНЬ, 13 декабрь. (ТАСС). Камбоджа давлатининг бошлиғи шаҳзода Нородом Сианук кеча Такхмаудаги (Кандал вилояти) автомобиль покришкалари ишлаб чиқарувчи заводни расмий суратда очди. Чехословакия билан яқин ҳамкорликда қурилган бу завод ҳозирги Камбоджанинг энг йирик давлат корхоналаридан биридир. Лойиҳага кўра у йилига 150 минг автомобиль покришкаси ишлаб чиқара олади.

БЕЛЬГИЯ. НАТОнинг Европадаги қўшма қуролли кучларининг олий бош қўмондони штаби Франциядан Бельгияга кўчирилган эди. Бельгиянинг илғор кучлари ўз Ватанларини «НАТО майдонига» айлантиришга қарши чиқмоқдалар. Суратдаги мана бу тасвирли белги катта йўл четига ўрнатилган. Бу Бельгия халқини НАТО томонидан бўладиган хавфли ҳаракатлардан огоҳлантиради. Сурат Бельгияда чиқадиган «Драпо руж Магазэн» газетасидан олинган.

ТАСС фотохроникаси.

КАМБОДЖАНИНГ НОРОЗИЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 декабрь (ТАСС). Америка қўшинлари ва уларнинг Сайгондаги қўғирчоқлари бетараф Камбоджага қарши иғвогарликни давом эттирмоқдалар. Шу мамлакатнинг осмон чегарасини беҳаёлик билан бузиб ўтиш, шундай иғвогарликларнинг энг такрорланаётган формаси бўлиб қолди. Сентябрь ойининг ўзида АҚШ ва Жанубий Вьетнам қўшинларининг самолётлари билан вертолётлари Камбоджанинг осмон чегарасини 93 марта бузиб ўтди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги Камбоджанинг доимий вакили Хуот Самбатнинг хавфсизлик кенгаши раисига йўллаган ва бу ерда хавфсизлик кенгашининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилган мактубида шу маълумотлар таъкидланади.

Мактубда кўрсатиб ўтиладики, вертолётлар, разведкачи самолётлар, турли типдаги реактив самолётлар Камбоджанинг Жанубий Вьетнам билан чегарадош бўлган вилоятларига доимий суратда бостириб кирадиган бўлиб қолди. Улар ана шу суверен мамлакат чегарасидан 12 километр ичкарига бостириб кирганлар.

Тирикчилик қимматлашиб бормоқда

РИМ. 13 декабрь. (ТАСС). Италияда тирикчилик қимматининг индекси шу йилнинг октябрида 127,8 пунктга етган (1961 йилги даража 100 пункт деб олинган). Статистика марказий институти маълумотларига кўра, ўтган йилнинг октябридан бери озиқ-овқат маҳсулотларининг, кенг истеъмол буюмларининг ва коммунал хизматларининг нархи ошган.

КУРАШ ОДАМЛАРНИ ЧИНИҚТИРАДИ

ТОКИО. Япониядаги университет ва институтларда ҳозир ўқиш давом этмоқда. Лекин, япон студентлари ўқув программасини ўзлаштиришдан ташқари ўзларининг ўқишга, студентлар ташки лотини тузишга бўлган ҳуқуқларини кун сайин ҳимоя қилмоқдалар, мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида актив қатнашмоқдалар. Ўқиш ҳақининг кўпайиб бораётганлиги студентлар кўп минг кишилик армиясини ташвишга солмоқда.

Пойтахтдаги Мэйдзи университетининг студентлари маъмурият ўзининг ўқиш бадалларини ва лабораториялардан фойдаланганлиги учун олинадиган ҳақни ошириш ниятида воз кечсин, деган талабни ўртага қўйиб, забастовкани давом эттирмоқдалар.

(ТАСС).

Пушаймон

Бу воқеа кўпдан бери дилни қитиқлаб келади. Ана шундай кишилар ҳақида ёзиш керак, эл-юрт ўртасида шарманда бўлсин. Шу мақсад билан ёзишга киришилади, яна мулоҳаза қилиб қолинади: обрўли оила, захаланиб қолса... Бу баҳона кўнгилга таскин бермайди. Ўз обрўсини ўзи билмагандан кейин, амалига, бойлигига, хашаматли уй-жойига, шоҳона рўзғор жиҳозига маҳлиё бўлиб ўзидан пастроқ даражадаги кишиларни оёқ учида кўрсатувчи, унча-мунча одамни писанд қилмовчи бунақа шахсларнинг танобини тортиб қўйиш даркор!

Шу хусусда катта-кичик билан маслаҳат кетади. Биров ундай дейди, биров бундай. Кимдир шу ҳақда ёзин-гу, аммо исм-фамилиясини бўлакча қилиб қўйинг, гап эгасини топади, деганларидек кўзда тутилган одам ўқигач изза бўлади, уялади, ундан ташқари шунақа қилиқ қилувчи баъзи кишилар ҳам зил кетади, мазмунидаги маслаҳатни беради. Унинг шу сўзлари маъқул бўлади, юракда туғён уриб юрган ачинарли воқеани ҳикоя қилишга жазм этилади.

Ёз, дам олиш куни эди. Соя-салқин сўлим бир жойда биродарлар билан суҳбатлашиб ўтирардик. Кўчанинг нариги томонидан жажжи ўғилчаларини етаклаб икки киши ўтиб қолди. Ҳамсуҳбатлардан бири уларни танир экан чақирди:

— Хо, Обиджон, қани буёққа...

Унинг бу иши шериклардан бирига ёқмади шекилли:

— Эри-хотин бирор ёққа кетишаётганга ўхшайди, бекор қилдинг-да, чақириб, — деди.

Бу орада Обиджон бизнинг ёнимизга етиб келганди. У ҳамма билан кўришиб чиққач, узатилган чойни олди. Бир-икки оғиз ҳазил-ҳузил гап айтиб кулишди-да, узур сўраб қайтиб кетди. Ўтирганлар, жуда дилдор йигит экан, дея унинг кетидан яхши гаплар айтишди.

— Эҳе, бу бечоранинг бошига тушган ташвишларни эшитсангиз, — деди бояги дўстимиз.

— Нима бўлган, бирор кишиси... Хаяжонланиб сўрадик.

Дўстимиз бир бошдан гапириб берди.

Обиджон университетда ўқиб юрганда Ўлмас исмли қизга кўнгил қўяди. Унинг ҳам Обиджон деса оғзидан бол томади. Муҳаббат иплари шунчалик мустаҳкам боғланадики, йигит ҳам, қиз ҳам уни ҳеч қандай куч узолмайди, деб аҳд қилишади. Студентлик, қувноқлик йиллари тугаб ҳар иккалалари меҳнатга путёвка оладилар. Обиджон инженер, Ўлмас ўқитувчи. Орадан бир йил ўтгач Обиджон тўй ҳақида гап очади. Ўлмасга бу таклиф маъқул бўлади. У Обиджоннинг шу ҳақдаги гапларини ёноқлари қизарган ҳолда, бўйин эгиб ўтириб эшитаркан, уйидагилар билан сўзлашиб жавоб беражагини билдиради. Орадан уч кун ўтади. Ўлмас Обиджонга табассум аралаш хушхабар айтади:

— Эртага бизникига бораркансиз, аямлар айтдилар.

— Ия, қандоқ бўларкин? — Обиджон чўчиб тушди.

— Вой-бўй, бизнинг уйдан шунчалик қўрқасизми, — дейди Ўлмас кулиб.

— Қўрқмайман-у, энди...

Обиджон боради. Ўлмаснинг аяси уни очиқ чеҳра, дилхушлик билан кутиб олди ва анвойи ноз-неъматлар билан безатилган дастурхонга таклиф қилади. Куёв бўлмиш бир қизариб, бир оқариб бўлажак қайнона олдида меҳмон бўлади, Ўлмас уни-буни баҳона қилиб бир-икки марта кириб кетади. Шу киришда у ҳар гал, «ана, бизнинг аямиз шунақа меҳрибонлар», дегандек аллақандай имо-ишоралар қиларди. Кетиш пайти келганда Обиджоннинг қўзғолганини пайқаб Ўлмаснинг аяси аста гап очади:

— Маошингиз тузуккинами?

— Ҳа, ёмон эмас, ҳозирча етиб турибди, — уялиб, хижолат бўлиб жавоб беради Обиджон ва нима учундир кўнгли ғаш тортиб кетади.

АХЛОҚ ВА ОДОБ МАВЗУИДА

«Ҳимм, етиб турибди денг-а...» Ая бу гапларни ғалати оҳангда айтаркан, ўрнидан туради. Обиджон ҳам қўзғолади ва кетишга отланади. Уни бу аҳволда кўрган ая:

— Қани бу ёққа, бизнинг уйларни кўриб кетинг, — дея уни қўшни хонага бошлайди. Киришади. Обиджон бурчакдаги тошойнада ўз аксини кўради. Юз-кўзлари қизариб, бўртиб кетган, чаккасидан тер сизиб турарди. У орқа-ўнгига қарайди. Ойна сингари ярқироқ шкаф, дераза томонга қўйилган бир жуфт каравот, девордаги ипак гилам... Буларнинг ҳаммаси Обиджоннинг кўзларини қамаштирарди. Ая шкаф ёнида туриб унинг эшикларини аста очиб юборади. Қўша-қўша ранго-ранг кийимлар илиғлик турарди. Деворда аянинг расми, у бошини эрининг елкасига қўйиб турарди, бўйнидаги бир шода дур-марварид шундай ранг билан ишланган эдики, худди росманага ўхшарди.

Нариги хонага ўтилди. Полига тўшалган гилам гўё шу уй учун атайин тўқилган, уни тўла-тўкис эгаллаб турарди. Ўнг томондаги буфет ичида чинни, хрустал идишларнинг хили шунчалик кўп эдики, Обиджоннинг оғзи очилиб қолди. Унинг ёнида ғилоф ёпилган пианино турарди.

Учинчи, тўрттинчи хоналарга ўтилди. Ҳар бирининг жиҳози бир-биридан ўтаман дейди. Ҳовли томондаги хонага кирилганда ая аллақандай мағрур оҳангда:

— Бу Ўлмасхоннинг ётоғи, — дейди.

Унинг бу гапи Обиджоннинг қалбини остин-устин қилиб юборди. Шу дақиқада у нималарни ўйламади, дейсиз.

Яна бояги биринчи хонага қайтиб келинади. Ая уни қўярда-қўймай ўтиришга кўндиради. Бир пиёла чой узатади.

— Мана шунақа, фақирона кун кўриб турибмиз...

У бироз жимликдан кейин бошини эгиб хаёлга чўмган Обиджонга қарайди ва давом этади:

— Қалай, тўйнинг унча-мунча нарсасини олиб қўйдингизми?

Обиджон нима деярини билмай лол бўлиб қолади. Кейин:

— Қўлимиздан келганча — дейди зўр базўр.

— Йўқ, менга очиғини айтинг. Бизга минг сўм берасиз, бу албатта бор дейлик. Кийим неча сидра...

Бўлажак қайнона кўтара савдо қиларди. Нечта гилами борлиги, участкаси масляний краскадан чиққанми, йўқлиги, (у Обиджоннинг участкаси йўқлигини билмасди) мебеллари Риганикими ёки Болгарияникимлиги каби саволлар билан кўмиб юборган эди. Обиджон унинг ҳамма сўроқларига битта қилиб:

— Мана, ишлаб турибмиз, аста-секин олаверамиз-да, — деб жавоб берди. Ая тутоқиб кетди:

— Ҳали шуларнинг биттаси ҳам йўқми, шу аҳволда сиз бировнинг қизига ошиқ бўлиб юрибсизми, хе ўша...

Ая столдаги идиш-товоқларни шароқ-шуруқ қилиб ўрнидан туради, ҳовли томонга қараган эшикни очиб Обиджонга ўшқиради:

— Тенг-тенгги билан... Қани!

Эвоҳ, ер ёрилса-ю кириб кетақолсам дерди Обиджон. У ўрнидан қандай турганини, қандай қилиб кўча эшик олдига келганини билмади. Ўлмаснинг «Обиджон ака»... деган сўзлари шу топда «ҳа, ошиқи беқарор аҳволинг шу экан-ку...» деяётгандек туюлди. Оёқлари мисоли қўрғошин, ердан узиб олиш оғир, чайқалиб юриб борарди... Обиджон уйига келиб ётиб қолди. Етган жойида тўлғанар, туз тотмасди, таоми сув эди, холос. Бечора онаси бошида ўтириб йиғларди:

— Кўзингни очсангчи Обиджонгинам, даданг бўлганда шунчалик хўрлашмасмиди...

Обиджон ҳам киприкларини пир-пиратиб онайизорига ғамгин тикилади. Бир нималар деб пичирлайди, яна кўзларини юмади, тўлғониб инграйди...

Инсоннинг баданида шунчалик сув кўп бўладими, бечора Обиджон бир ҳафтада чўп бўлди-қолди. Докторлар ҳар куни келиб дори-дармон қилиб турди. Аста-секин кўзларини очди, бир қошиқ, ярим қошиқ овқат ейдиган бўлди. Доктор бир кун кетаётиб Обиджоннинг онасига:

— Хола, ўғлингизнинг баданида дард қолмади, мен қувват дори ёзиб бераман, ҳамширамиз келиб ҳар куни икки марта укол қилиб кетади, қўрқманг, эртаиндин ўзини ростлаб олади, — деди. Кампир суюниб:

— Умри-жонингиздан барака топинг, доктор болам, нақ сиз бўлмаганингизда, — дея кўзига ёш олиб врачга миннатдорчилик билдирди.

Эртасига эрталаб Обиджонлар уйига пальтосининг ичидан оқ халат кийган ёшгина қиз кириб келади ва кампир билан сўрашгач, «Обиджон Ҳошимов шу уйда турадиларми», деб сўрайди.

— Ҳа, қоқиндиқ бўлай, Обиджон акангиз шу ҳовлида турадилар, — дейди хола унга бошдан-оёқ разм солиб, қани ичкарига.

— Мен, доктор айтган эди, уколга келдим, — дейди қиз уятчанлик билан.

— Вой сиздан ўргилай, пойқадамингиз енгил келди, Обиджонгинам бугун сичқон сурди қилиб ҳовлини айланди.

Ҳамшира уёқ-бу ёққа аланглаган ҳолда ичкарига кирди. Кампир уни бошлади. Обиджоннинг ёнига олиб борди, у мизғиб қолган экан. Овоздан кўзини очди. Тепасида оқ халат кийган, қадди-басти келишган, истараси иссиққина қиз жилмайиб турарди. У ўзини ўнглади. Бу аҳволни аллақандай ҳаяжонда кузатаётган онаси:

— Синглингни кечаги доктор болам юборибдилар, укол қиларканлар, — деди.

Мана, бир ҳафтадан бери ўша истараси иссиққина қиз ҳар куни икки маҳал келиб укол қилади. Энди у кампир билан ҳам, Обиджон билан ҳам апоқ-чапоқ бўлиб кетганди, баъзан нонушта, овқат устидан чиқиб қолиб у ёқдан-бу ёқдан гаплашиб ўтиришарди. Бир кун хола сўраб қолди:

— Ота-оналарингиз бардаммилар?

Бу гап қизнинг ярасига туз сепгандек бўлди. Унинг онаси бир йил муқаддам вафот этган экан. Қизнинг кўзида ёш кўриб хола хижолат бўлиб кетди. Ҳамширани бағрига босиб овитишга уринди.

— Кечиринг қизим, Обиджон акангиз ҳам уч йил бўлди, даладан ажраган, тақдир шунақа экан...

Ҳаётларидаги бир хиллик, чиқки томоннинг ширин муомаласи, Обиджон ва онасининг қизга меҳрибонлиги, нима учундир ҳамширанинг бу хонадонга меҳри тушиб қолганлиги, мана шуларнинг ҳаммаси Обиджон билан ҳамширани — Санобарни кўринмас, аммо ҳамма нарсадан ҳам мустаҳкам ип билан, боғлаб қўйган эди.

Хуллас калом, келгуси ёзда Обиджон Санобарга уйланди. Келиннинг пойқадами қутлуғ келди, тўйдан бир ойча ўтар-ўтмас Обиджон ихтироси тантанали равишда қабул қилинди. Орадан кўп ўтмай у бошқарма бошлиғи қилиб тайинланди.

* * *

Орадан тўрт-беш йил ўтиб кетди. Обиджон эр-хотин мебель буюмлари олиш учун магазин айланиб юришарди. Комиссион магазинларнинг бирида Ўлмаснинг онаси магазин мудирига йиғламсираб гап тушунтирарди:

— Қандоқ қилай, бу ғамлар қаёқда турганакан, ҳаммани қўйиб шундоқ молларимни сотармидим, эрим...

У бошқа гапиролмади, хўнграб юборди. Обиджон қайси кўзи билан кўрсин онасининг ёнида Ўлмас ҳам турарди. У озиб кетган, кийим-бошлари ҳам бир ҳолатда эди. Обиджон улар хижолат бўлишмасин деган андиша билан ўзини четга олди. Санобарнинг қўлидан ушлаб орқага бурилди. Унинг бу ҳаракатини Ўлмас кузатиб турган экан, ғалати оҳангда:

— Ҳа, Обиджон ака, энди биздан хазар қилаяпсизми? — дея унга яқинлашди. Онаси ҳам кўз ёшларини артиб ўша ёққа юрди.

Бир шода дур, марварид таққан бўйин озган, ажин босган, қўша-қўша узукли бармоқлар ингичка бўлиб кетган, юзлар сўлгин, ковоқлар қизариб ғамгуссадан нишона бериб турарди. Кўз-кўзга тушди. Она ҳам, Ўлмас ҳам уялиб ерга қарашди.

Бу манзарадан Санобар хангманг ҳайрон бўлиб турарди. У аста пичирлаб, «Обиджон ака нима гап», деди. Обиджон у томон эгилиб «кейин тушунтириб бераман», деди.

Обиджоннинг мебель олмоқчилигини эшитиб Ўлмаснинг онаси:

— Мана, биз сотмоқчимиз, ола қолинг, — деди. Шунда Обиджон:

— Раҳмат аяжон, бу буюмлар бизга қимматлик қилади, — дедию, хайрлашиб чиқиб кетди.

Ўлмас ва онаси мулзам бўлишганча орқадан қараб қолишди...

— Ҳа, тақдир билан ўйнашиб бўлмайди, — деди дўстлардан бири, — унинг қамчиси шунақа аччиқ бўлади!

С. МАҲКАМОВ.

ЙЎЛЛАР РАВОН

Бундан уч-тўрт йил муқаддам қиш кунлари қишлоғимиз кўчаларининг лойи тиззага урарди, ёзда эса, чангдан кўз очиб бўлмасди. Эндичи? Ана шу қисқа вақт ичида қишлоғимиз қиёфаси бутунлай ўзгариб кетди. Колхозимизнинг барча участкаларига борадиган йўллар текисланиб, шағал ётқизилди. Шунингдек, қишлоғимизни ТашГРЭС ҳамда Қодиря ГЭС билан боғловчи катта магистрал йўллар ҳам текисланди.

Бундан миннатдор бўлган хўжалигимиз аъзолари ҳосилдорликни йилдан-йилга ошириб, унинг даромадига-даромад қўшишмоқда. Даромад ортиши билан қишлоғимиз қиёфаси ҳам обод ва кўркам бўлиб бормоқда.

Яқин икки-уч йил ичида колхозимизда кўпгина янги замонавий типдаги уй-жойлар тикланди. Қатор маданий моллар ҳамда озиқ-овқат магазинлари ишга туширилди. Шу кунларда колхоз механизаторлари учун янги ремонт устахонаси қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Ҳа, ҳозир ҳар бир ой ва йил қишлоғимиз кўркида ўчмас из қолдиряпти.

У. МУҲАМЕДОВ.
Оржоникидзе район, «Октябрь» колхози.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

ҚАЧОНГАЧА?

Ҳурматли редакция! Иссиқнинг совуғи бўлганидек, хурсандчиликнинг ҳам озми-кўпми ташвиши бўларкан. Бундан икки йил муқаддам Охунбобоев майдони билан «Бўзсув» маршрути бўйича 64-автобус қатнови йўлга қўйилганда, қишлоғимиз аҳолиси беҳад қувонган эди. Қарабсизки, сал орада бу қувончнинг ташвишини тортишга тўғри келди. Шу маршрутда юрмаган баъзи кишилар «қишлоққа бориш учун автобус қатнови йўлга қўйилса-ю, нега ташвишланасиз», деган саволни беришн ҳам мумкин.

Тўғри, дастлабки йили маршрутга 4 та автобус қўйилган эди. Орадан кўп ўтмай буларнинг сони 3 тага тушиб қолди. Учта бўлса ҳам график бўйича ўз вақтида қатнаб турса ҳеч нима демасдик. Афсуски, шундай бўлмаяпти. Айниқса, эрта билан ёки кечки пайтларда бу автобусни бир ярим-икки соатлаб кутавериб, асабларимиз бузиляпти.

Шоферларнинг айби билан шаҳарга қатнайдиган ишчилар ишдан, ўқувчилар эса, дарсдан кечикиб қолишяпти. Йўловчилар остановкаларда автобус йўлига кўз тикиб тураберадилар, ўзбилармон шофёрлар эса остановкада эмас кўнгиллари истаган жойда тўхтаб кетаверишади. Очиғини айтсак, автобуснинг бундай хизмати аҳолининг ғазабини келтирмоқда. Йўловчилар йўл азобидан қачонгача қийналадилар?

В. МАСЛЕННИКОВА,
Х. ЙЎЛДОШЕВ.
Калинин район Фрунзе қишлоқ Советининг депутатлари.

ҚАРОВСИЗ КЎЧАЛАР

Қаерда озодалик бўлса, ўша ерда ишлаётганнинг ҳам, яшаётганнинг ҳам табиати равшан, меҳнати баракали, унумли бўлади. Шаҳримизда озода, киши кўрганда ҳавас қиладиган маҳаллалар оз эмас. Бу маҳаллаларда бўлсангиз, кўчаларнинг озодалигини, ариқларнинг тозалигини кўриб дилингиз равшан тортади.

Тўғри, айниқса, шу кеча-кундузда шаҳримиздаги кўпгина кўчаларда, зилзила оқибатини тугатиш юзасидан қурилиш ишлари олиб бориляпти. Афсуски, шундай кўчалар ҳам борки, киши табиатини хира қилиб ётади. Хўш, нега шундай? Ана шу кўча ёки маҳаллаларда ҳам кишилар яшайди-ку.

Айни шу кунларда Октябрь районидаги ўртоқ Х. Жалолов раислик қилаётган «Ленинчи» маҳалласига бориб қолсангиз ана шундай манзаранинг гувоҳи бўласиз. Айниқса, Тарих проездида ахлатлар уюми кўча ҳуснига доғ бўлиб турибди. Ҳаттоки ариқ ичларигача тушиб, сочилиб ётибди.

Агар ана шу ердаги хонадонларда яшаётган кишилардан бунинг сабабини сўраб қолгудай бўлсангиз, улар тортинмай:

— Ахлат пулини тўлаб қўйганмиз. Буёғи районистканинг иши. Пулини олгандан кейин кўчамизни тозалаб беришсин-да, — дейишади.

Районистка раҳбарларидан гина қилиб ўтирмаса ҳам бўлади. Негаки, озодалик мутасаддилари бўлган ана шу идора ходимларининг бепарволиги ҳаммани таажжубга солмоқда. Масалан, Октябрь районистка идораси раҳбарлари ўзлари ҳар куни қатнаб турган Ҳамза, Хуршид ва Сағбон кўчаларида ётган ахлатларни ташиб, тозалаб қўйишни негадир эп кўришмай келишмоқда.

Х. ЙЎЛДОШЕВ,
Тошкент шаҳар ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси.

ХАЛҚАРО КИТОБ ЯРМАРКАСИГА

КЕЛГУСИ 1967 йил жаҳон миқёсида катта ярмаркалар ва халқаро виставкалар йили бўлади. Канадада ўтказиладиган халқаро китоб ярмаркаси жуда катта маданият байрамига айланади.

Бу ерда ҳозир катта тараддуд кўрилмоқда. Китоб бозорлари учун павильонлар тайёрланмоқда. Шуниси қувонарлики, Канада китоб ярмаркаси бозорига серқуёш республикамизда нашр этилган адабиётлар ҳам тақдим этилади.

Халқаро китоб ярмаркасига юбориладиган асарлар анчагина. Алишер Навоий, Бобирнинг танланган асарлари, «Ўзбек поэзиясининг антологияси» ана шулар жумласидандир. Ёзувчи Ш. Рашидовнинг «Қудратли тўлқин» романи, «Аждодларимиз қиссаси» номли тўплам, ҳамда «Абу Али ибн Сино хирургияси ва унинг тарихий манбалари» номли китоб ҳам Канадаға юборилади.

ШВЕЙЦАРИЯЛИК АРХЕОЛОГ КИТОБИ

ШВЕЙЦАРИЯЛИК археолог олим Грегуар Фрумкин Ўрта Осиё олимлари билан ҳамкорликда бир неча йил ижодий иш олиб борди. Бу самарали меҳнат олимга катта қувонч келтирди. Унинг «Қозоғистон археологияси» номли асари босилиб чиқди.

Профессор Г. Фрумкин бу китобдан бир нусхасини В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети асосий кутубхонасига ҳадя этди. Китоб билан бирга йўлланган мактубида унга керак бўлган совет олимларининг асарларини ўз вақтида юбориб турганликлари учун профессор кутубхона ходимларига ғоят миннатдорчилик билдирди.

Олим республикамиз археологлари билан бундан кейин ҳам ижодий алоқада бўлиб туриш ниятида эканлигини айтди.

ЯРМАРКАЛАР

ЯНГИ ЙИЛ эшик қоқаяпти. Ҳозир ҳамшаҳарларимиз 1967 йилни кутиб олиш тараддудида. Пойтахт кўчаларида байрам дастурхонига қўйиладиган ноз-неъматлар билан савдо қилувчи қўшимча магазинлар очилаяпти. Яқин кунлар ичида Ленин, Ново-Московская кўчалари, Алишер Навоий номли театр майдони, Сергели шаҳарчасида савдо ярмаркалари очилади. Ярмарка дўконларида ўйинчоқлар, ширинлик ва ўқув қуроллари билан савдо қилинади.

УЙЛАР МУБОРАК

ЯНГИ ЙИЛ арафасида юзлаб оилалар янги уйларга кўчиб киришади. Ҳозир қардошлар қўли билан бунёд этилган 20 та кўпқаватли турар-жой давлат комиссияси томонидан қабул қилиб олинмоқда. Ой охиригача 1256 хонадон Янги йилни янги уйда кутиб олади.

Бинокорлар яқин ҳафталар ичида Чилонзорда ҳар бири 240 ўринли бўлган иккита болалар боғчаси биносини қуриб битказишади. Йўлдош шаҳарча бунёдкорлари барпо этган навбатдаги уйларга ҳам тошкентликлар кўчиб боришади. Ҳозир 822 квартира фойдаланишга топшириш учун шайланмоқда.

ЧИРОҚЛАР, ЧИРОҚЛАР...

ШАҲАР ёритиш ходимлари ҳозир қизғин иш устида. Улар «Октябрь» ва «Партия XXI съезди» массивларида ғайрат кўрсатмоқдалар. «Октябрь» массиви кўчаларига ҳозиргача 300 та электр лампочкаси ўрнатилди. Кечалари бу ерлар кундузгидек чароғон бўлмоқда.

«Партия XXI съезди» массивида ҳам монтерлар 200 точка ўрнатишди. Столбалар ўрнатиш, сим тортиш ишлари ҳамон давом этмоқда. Яқин келажакда янги массивнинг барча хонадон ва кўчалари тўла электрлаштирилади.

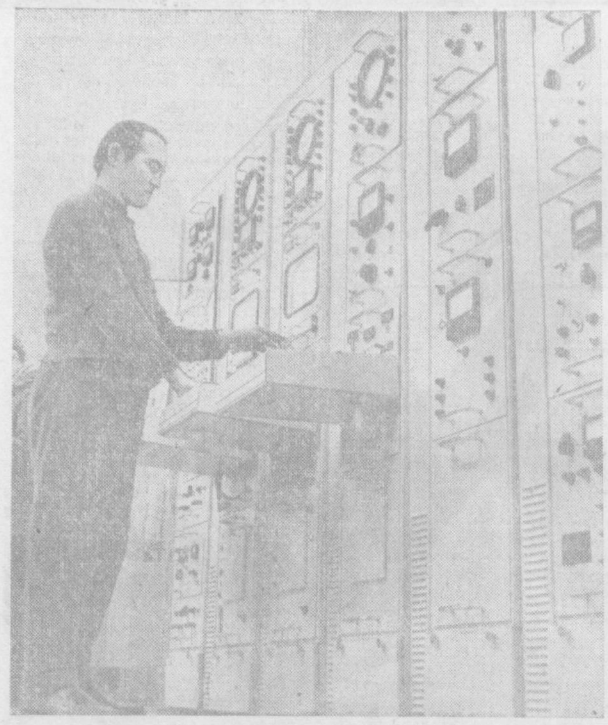

ЗИҚНА

(Сариштахон ичкари уйдан чиқиб, деволдаги соатга қаради)

САРИШТАХОН — Соат бешдан ўтибди, нима таом қилсам экан... (шу пайт эшикдан Бердижон киради).

БЕРДИЖОН — Саронжому Сариштам, уйимдаги фариштам, нимани ўйлаяптилар?

САРИШТАХОН — Саронжом бўлсам ёмонми, ҳозир бир эмас иккита «Волга» машина олсак қурбимиз етади. Яна кесатасиз?!

БЕРДИЖОН — Йўқ, йўқ асло кесатаётганим йўқ, Сариштахоним. Феълинг худди ўзим... (девонга ўлтиришади).

САРИШТАХОН — Нима овқат қиламиз?

БЕРДИЖОН — Чучвара тузук-ку, лекин...

САРИШТАХОН — Э, чучвара совуқлик...

БЕРДИЖОН, — Ҳа, дарвоқи, яхшиси юмшоққина қовоқ қовуриб қўя қол.

САРИШТАХОН — Ҳа, айтгандай, маош олдингизми?

БЕРДИЖОН — Олдим. Гузарда янги тутилган балиқ сотаётган экан, ҳавасим келиб биттасини тарозига қўйдирган эдим, 4 кило-ю, 700 грамм келди. Бундоқ қарасам пул ўнталик, майдалатгим келмади-да, балиқни қайтариб бердим.

САРИШТАХОН — (қошини чимириб) Агар олиб келганингизда борми, изингизга зирқиратар эдим-да!

БЕРДИЖОН — Ҳа, мен аноийманми, биласан-ку, субни чайнаб ичаман. (пулни хотинига бературиб) Битта лотерея олдим...

САРИШТАХОН — Вой-вой, лотерея, 30 тийинни куйдириб-а?!

БЕРДИЖОН — Лотерея яхши нарса экан, мен билан ишлайдиган Толипхўжага «чўғ»дек гилам чиқибди. Ажаб эмас, бизга ҳам ўшанақа гилам чиқса, катта уйимизнинг полига тўшаб қўямиз.

САРИШТАХОН — Миянгизни едингизми, яп-янги гиламни полга соладими?! Деволга қоқиб қўямиз.

БЕРДИЖОН — Деволда гилам бор-ку?

САРИШТАХОН — Устидан қоқиб қўйилаверади, ҳеч нарса қилмайди.

БЕРДИЖОН, — Майли, деволга қоқамиз-да, устидан марли билан ўраб қўямиз, худди янги келин юзига нелон парда тутгандай бўлади...

САРИШТАХОН — (ўйланиб) Чиқмай қолса-я?!

БЕРДИЖОН — Ниятингни тузат, Сариштахоним! Дилим сезиб турипти гилам бўлмаса «Москвич» машинаси чиқади.

САРИШТАХОН — «Москвич!» Айниқса янги нусхаси бирам чиройли ишланибдики...

БЕРДИЖОН — Ҳа, жуда чиройли ишланган. Гаражни уйнинг орқасига қурамиз.

САРИШТАХОН — Вой, пул чиқим қилиб-а? Дадамнинг гаражлари бўмбўш, ўша ерга элтиб қўямиз.

БЕРДИЖОН — У ер бўлмайди. Укаларинг шўх... Айниқса акангнинг ўғли ерга урса кўкка сапчийди. Машинага бўр чизиб ташлайди.

САРИШТАХОН — Тўғри, акамнинг ўғли шўх... Мундоқ қилсак, дарвозахонанинг эшигини кенгайтириб, гараж қилиб қўяқолайлик.

БЕРДИЖОН — Ҳа, бу маъқул гап. Машина бағримизда бўлади. Вақти-бевақт лип этиб миниб кетавераман.

ИНТЕРМЕДИЯ

САРИШТАХОН — Миниб кетаверамаи, унар-унмасга машинани миниб олти кунда шалоғини чиқарасизми, минмайсиз! (Бердижоннинг онаси киради, Улар можаро билан бўлиб сезишмайди).

БЕРДИЖОН — Нега минмас эканман?!

САРИШТАХОН — Минмайсиз дедим, минмайсиз. Сиз беҳаловат этбетга уриб олинг-да, машинанинг пачоғи чиқсин!

БЕРДИЖОН — Мен жинни бўлибманми, машинанинг пачоғини чиқариб. авайлаб, артиб-суртиб миниб юраман.

САРИШТАХОН — Йўқ, машина эскиб қолади. Ярақлаб тургани қандай яхши, (қайнонасига кўзи тушиб) Вой ойим келибдилар, келинг ойи, келинг!

БЕРДИЖОН — Э, келинг кампир, келинг! (кўришади).

ОНА — Машина муборак бўлсин, ўғлим!? Машина олишга пулинг бор-у, «Онамнинг аҳволи нима кечаяпти, синглим ўқувчи бўлса», демайсан.

БЕРДИЖОН — (хотинига). Ана холос, емаган сомсага санамаган пул деб шуни айтадилар-да...

САРИШТАХОН — Машина қаёқда дейсиз, ойи!

ОНА — Ўз оғзингиз билан айтиб турибсиз-ку, болам. Нега мендан яширасизлар. Сизлар машиналик бўлсаларинг мен суюнаман.

БЕРДИЖОН — Машина бўлса севинасиз-да, кампир. Лотереяга машина чиқиб қолса деб гаплашаяпмиз.

САРИШТАХОН — Шунақа ойижон. Ҳали чиқмаган машинага ўғлингиз гараж қураётган эдилар.

ОНА — Гапингизга туз солинг, болам. Мен ёш бола эмасман. Зиқналигингиз маълум эди-ку, лекин ёлғончи ҳам экансиз.

БЕРДИЖОН — Ана ғалва...

ОНА — Бир-икки марта уйингга келиб ғалва қилибмидим?

БЕРДИЖОН — Нега рост гапга ишонмай одамни ёлғончи қиласиз.

ОНА — Машинанг ўзингга буюрсин, лекин менга қўлингни пахса қилиб гапирма, мен онангман. Кечалари ухламай, оқ сут бериб боққанман.»

БЕРДИЖОН — Оқ сут, оқ сут, ҳеч бу оқ сутдан қутиламанми, ойи?

ОНА — Қутулмайсан!

БЕРДИЖОН — Қанча сут эмизгансиз, хўш бир ҳисоблашиб қўяйлик? Ўн литр эмгандирман, ўн беш литр, боринг 30 литр сут олиб берсам қутиламанми?

САРИШТАХОН — (эрини оғзига қўлини қилиб) Вой-вой, жаҳлингиз қурсин. 30 литр-а! Ойим сутни нима қиладилар, ачитиб.

ОНА — (Кесатиб) Келин рост айтади, сут оберсанг ачиб қолади. Ўша 30 литр сутнинг пулини бериб қўяқол?

САРИШТАХОН — Вой ойи, ўғлингизда пул нима қилади, бир оғизларидан чиқиб кетди-да.

БЕРДИЖОН — Ойи, «жаҳл тутганда, ақл кетади» дейди. Бехтиёр оғзимдан чиқиб кетди. (Онасини қучоқлаб) Акангнинг ойиси. Айтганим айтмаганим бўлсин, мени кечиринг? Келинингиз иликдай қилиб қовоқ қовурмоқчи, бир еб маза қилинг...

ОНА — Қовоғинг ўзингга сийлов. (Кампир чиқа бошлайди).

САРИШТАХОН — Қуруқдан-қуруқ кетасизми, ойи?

ОНА — Қуриқ эмас, эринг олиб берган 30 литр сутни ҳазим қилсам ҳам бўлади. (Кампир чиқиб кетади).

САРИШТАХОН — Доим айтаманку, ойингиз келганларида ҳеч нарса бермасак ҳам, гапингизни ширин қилинг деб.

Ж. АСОМИДДИНОВ.

● В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетидаги мавжуд лабораториялар янги асбоб ва ускуналар билан жиҳозланган. Пастдаги суратда: тўртинчи курс студентларидан М. Тошқуватов, Ш. Назарова, М. Нурмуродов ва Т. Қосимовалар лаборант Ф. А. Копилов раҳбарлигида амалий машғулот ўтказишмоқда.

● Яқинда Тошкент телевизион марказида янги передатчик ишга туширилди. «Игла» передатчиги Чехословакиянинг «Тесла» фирмасида тайёрланган. Бу янги аппарат иккинчи программа зонасини кенгайтиришга ёрдам беради. Юқоридаги суратда бош инженер Эркин Бойматов пультда.

И. Глауберзон, В. Сироткин ва Г. Пун фотолари.

МУҲИМ МАСАЛА

Яқинда Оққўрғон райони марказида «Ҳозирги замон миллий озодлик ҳаракати» деган мавзуда назарий конференция бўлиб ўтди. Конференцияни область «Билим» жамиятининг халқаро аҳвол секцияси ташкил қилди.

Райониниг 600 га яқин пропагандисти миллий озодлик ҳаракатининг ҳозирги аҳволи, янги мустамлакачилик, АҚШ империализмининг реакцион сиёсати, нокапиталистик тараққиёт йўли, Совет Иттифоқининг ривожланаётган мамлакатларга бераётган мадади тўғрисидаги докладларни тинглашди. Шунингдек, халқаро аҳвол масалаларини пропаганда қилишнинг форма ва усуллари тўғрисида ҳам суҳбат ўтказилди.

Конференция охирида тарих фанлари кандидатлари Б. Аҳмедов, Т. Ғиёсов, М. Қутлуқов, шарқшунослик институтининг илмий ходимлари Ж. Ҳошимов, Э. Ширинбоев, Ж. Болтабоев ўртоқлар йиғилганларнинг жуда кўп саволларига атрофлича жавоб бердилар.

Ж. МЎМИНОВ.

ХАЙРЛИ ИШ

Саидвaққос қабристонида нене улуғ зотлар ётибди. Босмачилар билан бўлган курашларда қон тўккан, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш ва колхозлар тузишда жонини фидо қилган асл фарзандларимиз, отахон-онахонларимиз шу муқаддас жойга қўйилган. Соатхўжа ота бир куни чойхонада кексалар билан суҳбатлашиб ўтириб шу хусусда кўпдан бери ўйлаб юрган дилидаги гапни ўртага ташлади.

— Ота-боболаримиз руҳини ҳурматлаб Саидвaққос қабристонини обод қилишга бош қўшсак, — деди у, — теварак-атрофдаги чакалакзор-чангалзорлар, нотекис йўлкалари ва сувсиз ариқларини кўриб одамнинг ғаши келяпти. Йўлкаларга асфальт ётқизиб электр симлари тортсак, ўртага баҳаво қилиб шийпон қурсак, теварак-атрофини тозалаб гул эксак деган ниятим бор эди менинг. Орқамизда қолганлар ҳам бизни эслаб юришар.

«Октябрь» колхозининг кекса аъзоси пенсионер Соатхўжа Аҳмедовнинг бу гапи ҳаммага маъқул тушди. Отахонлар бир ёқадан бош чиқариб эрта баҳорданоқ қабристонни обод қилишга киришдилар. Ҳамма иш жамоатчилик кучи билан бажарилди. «Назарбек» совхози, «Октябрь» колхози ҳамда Норота маҳалласи аҳолиси қурилиш материаллари учун маблағ тўплаб берди. Дарҳол столбалар ўрнатилди, усталар шийпон қуришга киришишди. Соатхўжа ота, Аъзамхўжа ота ва Мадали оталар ишнинг бошида туришди.

Кўпчиликдан қуён қочиб кутилмас деган гапда жон бор экан. Ёзи билан катта ишлар амалга оширилди. Асфальт йўлка бўйлаб қабристон тепасига бора-боргунча электр сими тортилди. Мозоргача чироқ ёқилди. Турли хил анвойи гуллар, мевали дарахт кўчатлари экилди. Бетон билан мустаҳкамланган ариқларда зилол сув оқаяпти. Нураган деворлар қайтадан сувоқдан чиқди. Мана бугун қабристон зиёратгоҳ жойга айланган. Файзига файз қўшилган. Ҳозир кексалар ҳам, ёшлар ҳам қабристонни ободонлаштириш ишида фаол қатнашган, савобли ишга бош бўлган ташаббускорларга минг бор раҳматлар айтмоқда.

Тожибой ЙЎЛДОШЕВ,
«Назарбек» совхози хизматчиси.

Машқ — муваффақият гарови. В. Каневский буни яхши тушунади. Шунинг учун ҳам бўш бўлди дегунча Олмалиқ йўлига чиқиб тренировка қилади, маҳоратини оширади. Суғориш иншоотлари институти лаборанти қисқа вақт ичида 1-разряд нормативини бажарди. Суратда: В. Каневский тренировкада.

М. Нуриддинов фотоси.

СПОРТ ОЛАМИДА

МЕХИКО ТАЙЁРЛАНМОҚДА

XIX Олимпиада ўйинлари ташкилий комитетининг президенти Педро — Рамирес Васквес таъкидлашича, Мехикода бўладиган олимпиадага тайёргарлик ишлари план асосида давом этмоқда. Ташкилий комитет ҳозирда лозим бўлган спорт иншоотларининг 90 процентини ўз қўлига олди. Олимпиада қишлоғи, велотрек, хавза, спорт саройини қуриш, шунингдек эшкак эшувчилар трассасини реконструкция қилиш ишлари бошлаб юборилди.

Васквес айтишича, Мехикода ўтказиладиган Олимпиада ўйинлари учун сарфланадиган харажат Мельбурн, Рим ёки Токиода сарфланган харажатга қараганда анча кам бўлади. Чунки Мехико олимпиада шаҳарчасига айланишдан олдин бу ерда кўпгина спорт иншоотлари мавжуд эди. «Ацтеков» стадиони 105 минг ўринли бўлиб, 70 минг томошабин сиғадиган трибунанинг усти ёпилган, «Аудиториум Национал»нинг улкан зали эса 70 минг томошабинга мўлжалланган. Васквес олимпиадага атаб қурилаётган спорт иншоотларининг ҳаммаси ўз муддатида битишига имони комил.

ЯНА БАЙРОҚ ҲАҚИДА

Кейинги вақтларда халқаро спорт бирлашмалари конгрессларида (халқаро олимпиада комитетини қўшиб ҳисоблаганда ҳам) олимпиада ўйинлари, қитъа ва жаҳон чемпионларини мукофотлаш маросимларини ўзгартириш ҳақидаги масала тез-тез тилга олинмоқда. Бир қатор ғарбий мамлакат вакиллари фахрли ўринларни эгаллаган ғолиблар шарафига миллий гимнлар ижро этилмаслиги ва ўша давлат байроғини кўтармасликни талаб этмоқдалар. Афсуски, Халқаро Олимпиада комитетининг президенти Эверий Брендедж ҳам ана шу фикрни қўллаб-қувватлаяпти.

Аммо бу уринишлар спортчилар томонидан қаттиқ қаршиликка учрамоқда. Кингстон шаҳрида бўлиб ўтган Британия ўйинлари ғолиби Уэнделли Моттли бу фикрга қақшатғич зарба берди. Моттли 440 ярдга бўлган югуришда чемпион бўлди ва олтин медални олишдан бош тортди. У мукофотни олиш олдидан мачта синиб қолганлиги ва ана шу сабабга кўра Тринидад байроғи кўтарилмаслигини билгач, ҳурмат пьедесталидан тушиб кетди. Катта тўс-тўполондан кейин зудлик билан мачтани тузатишга ва байроқни кўтаришга тўғри келди. Ана шундан кейингина Моттли мукофотни олди.

ПЕЛЕ МАКТУБИ

Машҳур Бразилия футболчиси Пеле яқинда ҳар қандай ўйинда иштирок этишига ва ундан тушган тушумни Португалия миллий терма командаси ҳимоячиси Висентега юборишга тайёр эканлигини билдирди. Бундан бир неча ҳафта аввал Португалия командаси ҳимоячиси автомобиль ҳалокатига учради. Аввалига врачлар Висенте соғайиб кетар, яна футбол майдонига қайтар деган фикрда эдилар, аммо кўп ўтмай барча умидлар пучга чиқди. Висенте аҳволи оғирлашди. Ҳатто бу футболчи касалхонада даволангани учун пул тўлашга қурби етмади, оиласини боқиш учун ҳам ҳеч қандай маблағи йўқ эди. Ҳеч қандай касби ҳам йўқ эди. Профессионал футболчининг тўп тепишдан бошқа қандай ҳам касби бўлсин! Шунинг учун ҳам Пеле мушкул аҳволга тушиб қолган спортчига ёрдам беришга қарор қилди.

«Португалияликлар Бразилия командасига қарши ўйнаганда сен мени моҳирлик билан қўриқладинг, вазифангни жуда яхши бажардинг, — деб ёзади Пеле Висентега. Ҳимоячиларни алдаб ўтганимда буни катта қийинчилик билан бажарар эдим. Мен ҳамиша сендек футболчи билан фахрланардим. Бу фахрланишим фақат қуруқ гап билан чегараланиб қолмаслигини истайман. Дўстим ва рақибим бўлган киши учун бирор яхшилик қилаолсам ўзимни бахтиёр деб ҳисоблардим. (АПН).

НЕГА НОМИ ШУНАҚА?

ИЛОНБУРГУТ

Қизилқум, Қорақум ва тоғ ён бағирларида ва қирларда илонбургут деган қуш яшайди. Нима сабабдан бу қушнинг номи илон ва бургут деган номлардан иборат деб ажабланишингиз мумкин.

Бу қуш, асосан, заҳарли ва заҳарсиз илонлар билан овқатланади. Унинг ана шу хусусиятини ифодалаш учун ерли халқ унга «илонбургут» деб ном берган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

14 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Ленин юлдузлари порлайверсин (болалар учун). 18.50 — Шоир Собир Абдулла, 19.15 — Совойликларнинг ватанпарварлик ташаббуслари кенг қулоч ёйсин, 19.35 — Концерт.

Рус тилида: 20.20 — Телевизион янгиликлар.

20.30 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Болалар ва дарахт. 17.15 — Тошкент янгиликлари, 17.25 — Камер куйлар, 18.00 — Уйновчи (телеспектакль).

20.25 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.20 — Замондош, 20.40 — Ҳужжатли фильм, 21.30 — Тошкент янгиликлари, 21.40 — Бедарак кетган (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 14/XII да Санъат усталари концерти. 15/XII да Трубадур.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/XII да Оқ кабутар, 15/XII да Қирол Лир.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/XII да Қалам қошлигим, 15/XII да Жон қизлар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Ўзбек цирки, йиртқич ҳайвонлари ўргатувчи Иван Рубан ва қизиқчилар группаси.

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА
14 декабрда
САНЪАТ УСТАЛАРИ
КОНЦЕРТИ

Опера солистларидан СССР халқ артистлари Ҳ. Носирова, С. Қобилова, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Р. Эминжонова, Р. Лаут, С. Беньяминов, Чувошистон АССР да хизмат кўрсатган артист Г. Данилов, В. Леонова, Н. Меркулова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Н. Ҳошимов, Р. Ҳидоятов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар А. Азимов, Э. Йўлдошевлар қатнашади.

Балет солистларидан Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Ҳ. Комилова, Р. Курмаева, С. Ҳайбуллаева, О. Шайхилисламова, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар Р. Тангуриев, Р. Султонов, Соатовлар қатнашади.

Программани А. Азимов олиб боради, концертмейстер — Светлана Парнова.

Концерт кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
14, 15 декабрда
БАССРда хизмат кўрсатган артист
ФАРИДА ҚУДАШЕВА
КОНЦЕРТИ

Концертда: РСФСРда хизмат кўрсатган артист М. Идрисов, Г. Ҳабибуллина ва чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
16 декабрда
МОСКВА ЭСТРАДАСИ АРТИСТЛАРИНИНГ
ҲАЙРЛАШУВ
КОНЦЕРТИ

Концертда: Алла Иошпе ва Стахан Раҳимов (совет ва чет эл композиторларининг эстрада қўшиқлари), Лидия ва Юрий Мозжухинлар (иллюзия ва манипуляциялар), Валентина ва Игорь Романовлар (балет), Вениамин ва Анатолий Волчковлар (акробатлар), Юлия Цой ва Григорий Глас (оригинал жанр), Евгений Кравинский (конферанс), Георгий Денченко раҳбарлигида чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12-дан сотилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олийўқув юртлари бўлимлари — В39050 Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В35811. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 14119. ИНДЕКС 64970. Г. 1263.